

Església de Tarragona

Butlletí Oficial de l'Arquebisbat

Núm. 11

Novembre 2011

ESGLÉSIA DE TARRAGONA

BUTLLETÍ OFICIAL DE L'ARQUEBISBAT

11

Tarragona, novembre de 2011
3a època. Núm. 459

Secció oficial

Sr. Arquebisbe

Decret de manifestació de la disposició d'incardinar el P. Josep Antoni López Salinas a l'arxidiòcesi de Tarragona	463
Decret d'erecció i aprovació dels Estatuts del Consell Pastoral Arxiprestal de l'arxiprestat de Tarragona Centre	463
Decret d'aprovació del Reglament intern de la Residència Sacerdotal Sant Fructuós de Tarragona.....	464
Carta d'invitació a la inauguració de curs dels moviments d'apostolat seglar	464
Conferència: Com parlar de Jesucrist avui i en aquesta societat	465
Parlament en la inauguració del curs 2011-2012 de l'INSAF.....	479
Parlament en la presentació del llibre <i>Giovanni Paolo II. La Biografia</i> d'Andrea Ricardi	482
Escrit relatiu al Domund de l'any 2011.....	485

Als Quatre Vents

366. El silenci davant l'eucaristia	486
367. L'exemple d'Anna Maria Janer.....	487
268. La casa de la veritat.....	488
269. Missioners en el veïnatge universal	489
370. Els cristians davant les urnes.....	491
Activitats del mes d'octubre.....	492

Vicari General

Disposició relativa a l'administració del sagrament del baptisme a la Parròquia de Sant Martí d'Altafulla mentre durin les obres a l'interior de l'església parroquial.....	497
---	-----

Secretaria General i Cancelleria

Nomenaments del mes d'octubre	498
Temes tractats en la reunió n. 226 del Consell Episcopal.....	499
Temes tractats en la reunió n. 227 del Consell Episcopal.....	499
Calendari de les jornades de formació permanent i recessos del curs 2011-2012.....	500

Departament per als Assumptes Econòmics

Moviment de l'acció pastoral de l'any 2010.....	suplement
---	-----------

Delegació diocesana d'associacions de Setmana Santa

Consideracions relatives a les associacions de Setmana Santa ...	501
--	-----

Secció documental

Sant Pare

Carta apostòlica en forma de <i>motu proprio Porta Fidei</i>	503
Missatge per a la Jornada Mundial de l'emigrant i el refugiat 2012.....	512

Conferència Episcopal Tarraconense

Comunicat de la reunió n. 200	515
-------------------------------------	-----

Episcopat espanyol

Nota de la Permanent davant les eleccions del 20N.....	517
--	-----

Secció de notes i comunicacions

Trobada d'inici de curs de l'apostolat seglar	519
Convivències de Nadal per a adolescents.....	519
Trobada d'escolans	519

(60 + 32 p.)

Redacció i Administració: Pla de Palau, 2. Telèfon: 977 23 34 12. 43003 Tarragona

Portada: Església arxiprestal de Sant Joan Baptista de Valls i imatge de la Mare de Déu de la Candela que s'hi venera

Fotografia: Santi Grimau

Dip. Legal: T. 2 - 1958

Indústries Gràfiques Gabriel Gibert. C/ Cartagena, 12. Tel. 977 22 45 58. 43004 Tarragona

Composició i muntatge del text: Secretaria General i Cancelleria

Publicitat: Arquebisbat de Tarragona - Secretaria General - Tel. 977 23 34 12 ext. 212 (Montserrat)

Sr. Arquebisbe

DECRET

de 9 de setembre de 2011

Atesa la petició presentada el 18 de juliol de 2011 pel P. Josep Antoni López Salinas, pertanyent als Carmelites Descalços de Catalunya i Balears, en què sol·licita ser incardinat a l'arxidiòcesi de Tarragona, on des de fa anys exerceix el ministeri, amb anuència dels seus superiors religiosos,

Ateses les causes al·legades i els informes rebuts, manifesto que, prèvia l'obtenció de l'indult de secularització de l'institut religiós al qual pertany, estic disposat a incardinar l'esmentat religiós a aquesta arxidiòcesi de Tarragona.

PEL PRESENT DECRET, previ a l'obtenció de l'indult de secularització de l'institut religiós al qual pertany, manifesto que estic disposat a incardinar l'esmentat religiós a aquesta arxidiòcesi de Tarragona.

† Jaume Pujol Balcells

Arquebisbe metropolità de Tarragona i primat

Ho decreta i signa l'Excm. i Rvdm. Sr. Arquebisbe de Tarragona.
Davant meu,

Rosalía Gras Minguella
Secretària general i cancellera

DECRET

de 10 d'octubre de 2011, pel qual s'erigeix el Consell Pastoral Arxiprestal de l'arxiprestat de Tarragona Centre i se n'aproven els Estatuts

Atesa la sol·licitud de Mn. Joan Antoni Cedó Perelló, arxiprest de l'arxiprestat de Tarragona Centre, en la qual sol·licita la constitució del Consell Pastoral Arxiprestal de l'arxiprestat de Tarragona Centre i l'aprovació dels seus Estatuts,

Vist l'informe fiscal pertinent, en el qual es manifesta que el text dels referits Estatuts compleixen la legislació canònica vigent,

PEL PRESENT DECRET, en virtut del c. 391 del Codi de Dret Canònic, eri-

geixo el Consell Pastoral Arxiprestal de l'arxiprestat de Tarragona Centre i n'aprovo els Estatuts, pels quals es registrarà.

† Jaume Pujol Balcells

Arquebisbe metropolità de Tarragona i primat

Ho decreta i signa l'Excm. i Rvdm. Sr. Arquebisbe de Tarragona.
Davant meu,

Rosalía Gras Minguella
Secretària general i cancellera

DECRET

de 25 d'octubre de 2011, pel qual s'aprova el Reglament intern de la Residència Sacerdotal Sant Fructuós de Tarragona

Havent-se acomplert l'any *ad experimentum* pel qual havia estat aprovat el Reglament de règim intern de la Residència Sacerdotal Sant Fructuós de Tarragona,

Consultat el director de la susdita Residència Sacerdotal, el qual ha manifestat que no cal fer cap esmena al Reglament vigent,

PEL PRESENT DECRET aprovo el Reglament de règim intern de la Residència Sacerdotal Sant Fructuós de Tarragona, pel qual es registrarà el funcionament d'aquesta institució a partir de la data de signatura d'aquest document.

† Jaume Pujol Balcells

Arquebisbe metropolità de Tarragona i primat

Ho decreta i signa l'Excm. i Rvdm. Sr. Arquebisbe de Tarragona.
Davant meu,

Rosalía Gras Minguella
Secretària general i cancellera

CARTA

d'invitació a la inauguració de curs dels moviments d'apostolat seglar

Estimats dirigents dels moviments, comunitats i associacions laïcals de l'arxidiòcesi,

Rebeu la meva salutació cordial en aquest inici de curs. Aquest estiu hem viscut una experiència forta d'Església amb l'acolliment dels joves vinguts

a la nostra arxidiòcesi i la posterior participació dels nostres joves a les JMJ de Madrid. Tant de bo que tot plegat doni bons i abundosos fruits en el camí de seguiment de Jesús.

Després d'uns anys de celebrar l'inici de curs dels moviments d'apostolat seglar amb una missa a la Catedral, l'any passat vam encetar una nova fórmula que, sense descuidar la pregària per encomanar al Senyor les nostres activitats, ens permet una millor coneixença mútua per mitjà del diàleg, més formal en una primera part formativa i informativa, més distesa i amical durant el pisolabis final.

L'any que ve el Sínode dels Bisbes tractarà sobre la nova evangelització, un terme que sembla encunyat pensant molt especialment en la situació de les societats europees. És oportú, doncs, que dediquem la part formativa de la nostra trobada a aquest tema. Ens hi ajudarà Mn. Josep Bofarull, vicari episcopal.

Amb tot el meu afecte,

† Jaume Pujol Balcells

Arquebisbe metropolità de Tarragona i primat

Tarragona, 15 de setembre de 2011

CONFERÈNCIA

pronunciada a l'Institut d'Estudis Vallencs el 4 d'octubre de 2011

COM PARLAR DE JESUCRIST AVUI I EN AQUESTA SOCIETAT

Importància del tema

El tema que tractarem és de summa importància, ja que afecta el nucli fonamental de la predicació i de la catequesi cristiana. En efecte, des del començament del seu caminar entre els homes, l'Església ha tingut com a missió essencial parlar de Jesucrist, i n'ha estat ben conscient. Bon testimoni d'això són els evangelis, que constitueixen un resum de la predicació apostòlica: els evangelis parlen de Crist, narren la seva vida, relaten els seus gestos i paraules. Bon exemple trobem també en sant Pau quan exclama: «Nosaltres prediquem un Messies crucificat, que és un escàndol per als jueus, i per als grecs, un absurd. Però és poder i saviesa de Déu per a tots els qui són cridats, tant jueus com grecs» (1Co 1,23-24). A ningú no se li amaga que Crist ha ocupat el centre de la predicació de l'Església de tots els temps, i que a ell, Crist, han professat els cristians de tots els temps l'amor suprem.

Referent a això són de summa importància els números 426-429 del Catecisme de l'Església catòlica, fonamentats especialment en l'exhortació

apostòlica *Catechesi tradendæ* de Joan Pau II, documents que ha de tenir molt presents qui parli o escrigui d'aquest tema: com parlar de Jesucrist.

Recordem algunes de les afirmacions principals contingudes en aquests documents: la finalitat de la catequesi, igual que la finalitat de la missió de l'Església, és «posar en comunió amb Jesucrist». Es tracta d'una comunió de coneixement, d'amor i de vida. Allò que és propi del deixeble és seguir el Mestre. Es fa present aquí amb força l'al·legoria utilitzada pel Senyor en l'Últim Sopar per a descriure com ha de ser la unió del deixeble amb el Mestre: ha de ser una unió vital i plena, com la de la sarment amb la vinya. Les seves paraules no deixen lloc a dubtes: «Jo sóc el cep i vosaltres les sarments» (Jn 15,5). És per aquesta comunió de vida amb Crist i amor a ell a què estem cridats pel que s'està demanant insistentment que fem de la persona de Jesucrist el tema central de la nostra pregària, de la nostra vida i de la nostra predicació.

En aquest context s'entén el cristocentrisme de la *Catechesi tradendæ* (CT): «Al cor de la catequesi hi trobem, essencialment, una Persona, la de Jesús de Natzaret» (CT 5). Catequitzar és, doncs, descobrir en la persona de Crist el disseny etern de Déu, és esforçar-se per aprofundir cada vegada més en el significat de la seva Persona, dels seus gestos, de les seves paraules i de la seva història. És parlar d'ell.

En intentar aprofundir en les inesgotables riqueses que comporta el coneixement de Crist, amb expressió que evoca a sant Pau, estem parlant d'un coneixement en sentit bíblic, és a dir, d'un coneixement que implica tota la persona, i no d'un coneixement merament intel·lectual, encara que l'inclou i el necessita, però parlem sobretot d'aquesta misteriosa comprensió que té lloc al fons de l'ànima i que brolla del tracte assidu amb Jesucrist. Es tracta d'un coneixement que té lloc per l'acció de l'Esperit Sant i que el Catecisme qualifica com a coneixement amorós.

Per això aquestes advertències del Catecisme: qui està cridat a ensenyar Crist abans de res ha de buscar-lo, conèixer-lo, estimar-lo: d'aquest coneixement amorós de Crist és d'on surt el desig d'anunciar-lo, la força per predicar-lo, la capacitat per a trobar les paraules adequades per a mostrar-lo.

Ens preguntem: ¿Com parlaven de Crist els primers predicadors de l'Església? Convé insistir que les paraules dels evangelis són un bon testimoni de com parlaven de Jesús de Natzaret, de què predicaven sobre ell, fins i tot de com utilitzaven les paraules. La senzillesa i la claredat presidien aquestes converses, que tenien lloc, com diu sant Pau de la seva missió evangelitzadora, «sense recórrer a un llenguatge de savis» (1Co 1,17), sinó amb la força del poder de Déu i, per descomptat, «evitant d'obrar d'amagat, com qui se n'avergonyeix; comportant-nos sense astúcies i no adulerant la paraula de Déu» (cf. 2Co 4,2). Nosaltres, els cristians, diem amb sant Pau que no coneixem res més que Jesucrist, i encara crucificat.

Es pot dir d'entrada que la manera de parlar de Jesucrist implica senzille-
sa, claredat, i que aquesta passió brolla de l'amor —del coneixement amo-
rós— i que es manifesta en la paraula creient, amorosa i interpel·lant.

Algunes idees centrals

En primer lloc, voldria subratllar la importància que té acostar-se a Crist des de la fe, és a dir des de la resposta de Pere continguda a Mt 16,16: «Tu ets el Messies, el Fill de Déu.» L'Església és conscient que el primer servei que ha de prestar a cada persona, i a tota la humanitat, és anunciar Jesucrist, fer possible l'encontre amb ell i, des d'ell, il·luminar la vida dels homes. El ministeri de la Paraula que se'ns exigeix als pastors abans de res és la de proclamar la veritat completa sobre Jesucrist, sobre l'Església i sobre l'home.

Predicar la veritat completa sobre Jesucrist exigeix, com acabem de dir, la resposta clara i carregada de conseqüències a la pregunta realitzada per Jesús de Natzaret als seus deixebles a Cesarea de Felip: «I vosaltres, qui dieu que sóc jo?» (Mt 16,15). A la llum de la resposta de Pere —subratllant el caràcter apostòlic de la nostra fe—, hem de llegir i predicar tota la vida de Crist. I és que les paraules, els miracles, les accions, la vida sencera de Jesucrist és revelació de la seva filiació divina i de la seva missió redemptora. Els evangelistes, havent conegut per la fe qui és Jesús, van mostrar els trets del seu misteri durant tota la seva vida terrenal.

Aquesta consideració és molt important per al nostre tema: els evan-
gelistes van descriure la figura de Jesús des de la fe, i van narrar els fets de la seva vida en perfecta fidelitat històrica i amb aquesta profunditat, radicalment nova, amb què es pot veure amb els ulls de la fe. Com van veure els deixebles a Jesús ressuscitat? es pregunta sant Tomàs d'Aquino. I respon: *Oculata fide*, 'amb els ulls de la fe', amb una fe que té ulls (*Summa Theologiae*, III, q. 55, a. 2, ad 1).

Recordo en aquest moment un subratllat que feia un professor meu a les classes de Cristologia: una comprensió adequada, encara que sigui petita, de la figura de Jesús de Natzaret exigeix una resposta de fe. Dit d'una altra manera: és impossible la «neutralitat» davant la figura de Jesús de Natzaret, si se'l vol conèixer encara que sigui només en els seus trets més humans. Cal pensar, per exemple, en la mansuetud i en la humilitat de Jesús, en el seu sentit comú, en la seva sensibilitat de poeta, i fer el contrast amb les seves rotundes afirmacions al Sermó de la Muntanya o amb la seva exigència que se li lliuri un amor suprem: «Qui estima el pare o la mare més que a mi, no és digne de mi» (Mt 10,37).

Qui s'atreveix a proposar una exigència així, o és un megalòman ex-
trem fins a la bogeria, o, senzillament, és conscient del seu caràcter de Fill Unigènit del Pare. Aquesta és una de les raons per les quals la figura del

Senyor —em refereixo a la figura històrica— exigeix ara, com llavors, una professió de fe: «Vosaltres, qui dieu que sóc jo?», ens pregunta també avui Jesús a tots nosaltres, ho pregunta a aquest món tan autosuficient, però Jesús exigeix una resposta.

Per aquesta raó, de la mateixa manera que els evangelistes van escriure des de la seva comprensió de Crist a la llum de la fe, així també el que es digui de Crist per part dels cristians comporta l'abraçada sincera i amorosa de la veritat de Crist proclamada pels evangelistes i continguda en l'Església. Dit amb brevetat: exigeix de nosaltres l'amor suprem a Crist i estar inserits en la mateixa confessió de Pere: «Tu ets el Messies, el Fill de Déu viu», voldria que tots poguéssim contestar.

Per això Benet XVI, en el seus llibres sobre Jesús de Natzaret, diu que podem qualificar d'«incorrecta metodologia teològica» llegir l'Esriptura al marge de la Tradició eclesial i amb criteris únicament historicocrítics.

Aquesta és una de les observacions que vull destacar en aquesta intervenció. A la pregunta sobre com parlar de Jesucrist a la nostra societat, hi ha una resposta universal que afecta a tots: cal parlar des de la Tradició eclesial, és a dir, amb consciència de l'apostolicitat de la nostra fe i amb coneixement de com ha practicat l'Església al llarg d'aquests vint segles el seu ensenyament sobre Crist. Em refereixo als símbols de la fe i a la *regula fidei*, a la predicació constant i universal de l'Església docent, em refereixo de manera especial a la fe de l'Església tal com se celebra en la litúrgia.

Insisteixo: no té sentit una proclamació de l'evangeli d'esquena a la forma en què s'ha celebrat aquesta mateixa veritat en la litúrgia per part de l'Església al llarg dels segles. Permeteu-me que, en record de la meva joventut universitària, subratlli que també hi ha una tradició catequètica en la forma de presentar el misteri de la Persona i de la vida de Crist, en la forma de narrar els misteris de la seva vida, que arrenca dels primers sermons de sant Pere en els Fets dels Apòstols, que segueix per sant Ireneu i Orígenes, i que arriba fresca i jove fins als nostres dies. Es tracta d'una riquesa a la qual és lògic atendre.

En aquesta intervenció, la meva intenció és oferir una aportació al més pràctica possible. Per això desenvoluparé com s'ha presentat el misteri i la vida de Crist en tres escrits actuals i de gran rellevància: el Catecisme de l'Església catòlica, les catequesis del sant pare Joan Pau II dedicades a Crist, i el que diu Sa Santedat Benet XVI en el pròleg del seu llibre sobre la vida de Crist, perquè aquí descriu explícitament quines són les coordenades en les quals se situa per a parlar de la vida de Crist.

El Catecisme de l'Església catòlica

Com és ben sabut, el Catecisme de l'Església catòlica segueix en la primera part l'explicació dels articles del Símbol. La Cristologia la trobem

tractada explícitament i detingudament en el segon cicle del Credo, és a dir, en el cicle dedicat a la segona Persona de la Santíssima Trinitat. Són 160 números, amplis i densos (n. 422-682), que marquen les línies fonamentals de com parlar de Jesucrist a l'home d'avui.

Els títols de Crist

Dedica els primers vuit números a la consideració que la persona de Crist és la Bona Nova. La bona notícia és que Déu ha enviat el seu Fill perquè l'home no es perdi, sinó que tingui vida eterna (cf. Jn 3,16); en conseqüència, Crist és al centre de la catequesi.

A continuació presenta quatre títols de Crist: Jesús, Crist, Unigènit, Senyor (n. 430-455). Dos d'aquests títols pertanyen a la seva humanitat, els altres dos es refereixen a la seva divinitat. Per la pedagogia que utilitza el Catecisme, es tracta de quatre punts de referència que cal tenir presents —sense separar— a l'hora de considerar el misteri de Crist. Són quatre títols, que en la intenció del Catecisme vertebraren el que es qualifica en el número 429 com a «coneixement amorós». Són els quatre títols que es contenen —convé destacar-ho— en el Símbol de Nicea: «Et in unum Dominum nostrum Jesum Christum, filium Dei Unigenitum» 'I en un sol Senyor, Jesucrist, Fill Unigènit de Déu.'

La Persona de Jesús de Natzaret

El Catecisme passa seguidament a una exposició succinta i clara de les principals qüestions d'una Cristologia: unió hypostàtica, doctrina del concili de Calcedònia, consciència de Crist, voluntat humana de Crist; és a dir, a una explicació succinta de la Carta del papa sant Lleó a Flavià, que descansa, com és ben sabut, sobre l'afirmació que Jesucrist és Déu perfecte i home perfecte i, en raó d'això, l'únic mitjancer entre Déu i els homes.

Els misteris de la vida de Crist

És aquí, en el tractament dels misteris de la vida de Crist, on el Catecisme mostra una novetat grata dins del gènere dels catecismes, per l'extensió i profunditat amb què els tracta. Es tracta sens dubte de la part més extensa dels comentaris al cicle segon del Símbol: va des dels n. 512 fins al 630.

A la meua manera d'entendre, això significa que qui parla de Crist ha de fer-ho en el marc dels títols cristològics i de la reflexió que l'Església ha fet en una progressiva presa de consciència de la realitat misteriosa de la Persona de Crist. Només cal recordar els concilis cristològics de l'Antiguitat. Però aquest parlar de Crist ha de referir-se amb una gran generositat als esdeveniments de la seva vida terrenal.

És de justícia cridar l'atenció sobre els paràgrafs que dedica el Catecisme a explicar la naturalesa teològica dels misteris de la vida de Crist, ja

que aquests paràgrafs animen a parlar de Crist com ho van fer els primers predicadors —els Apòstols i Evangelistes— i els primers cristians: narrant amorosament els misteris de la seva vida, de la seva mort i de la seva resurrecció. I és que «la seva humanitat apareix com el sagrament, és a dir, el signe i l'instrument de la seva divinitat i de la salvació que ofereix: allò que era visible en la seva vida terrenal condueix al misteri invisible de la seva filiació divina i de la seva missió redemptora» (n. 515).

El concili Vaticà II ha insistit amb força a dir que la Revelació s'esdevé per mitjà de gestos i de paraules: *verbis gestisque* (cf. Conc Vaticà II, Const. *Dei verbum*, n. 2). Aquesta afirmació es compleix plenament en Crist: Ell és la revelació de Déu Pare als homes, tot en ell és Revelació. El Catecisme ho diu amb paraules boniques: «Tota la vida de Crist és Revelació del Pare: les seves paraules i els seus actes, els seus silencis i els seus sofriments, la seva manera de ser i de parlar. Jesús pot dir: “Qui em veu a mi, veu el Pare” (Jn 14,9)» (n. 516). Tot en Crist és Revelació: també els seus silencis.

La teologia contemporània ha trobat fórmules eloqüents per a fer èmfasi en aquesta afirmació del Senyor tan carregada de contingut: el rostre de Jesús és el rostre de Déu, a la *kénosis* de la creu es manifesta el rostre de Déu. «Felip, qui m'ha vist a mi ha vist el Pare» (Jn 14,9). En la vida de Jesús, en la seva vida oculta i en la seva vida pública, en la seva predicació i en els seus silencis —com ho puntualitza oportunament el Catecisme— es revela com és el cor d'aquest Déu a qui l'apòstol sant Joan defineix com Amor (cf. 1Jn 4,16). Per això la vida de Crist és per a l'Església d'un valor incommensurable. Bé ho demostren els evangelistes que, no convé oblidar-ho, recullen la primera predicació apostòlica. ¿Quin era el contingut essencial d'aquesta predicació? Fonamentalment els misteris de la mort i resurrecció de Jesucrist.

La nostra comunió amb els misteris de la vida de Crist

La importància de destacar els misteris de la vida de Crist en la seva realitat d'esdeveniment històric i en la seva dimensió salvadora consisteix, entre altres raons, en el fet que la nostra Salvació té lloc precisament per la unió amb Crist i en la unió amb Crist. Amb radicalitat ho va expressar el Senyor a l'Últim Sopar en descriure aquesta unió com la unió vital que hi ha entre la vinya i les sarments (cf. Jn 15,5). Com és ben sabut, en parlar de baptisme, sant Pau utilitza un llenguatge realista per a descriure no sols la nostra unió amb Crist, sinó també amb els misteris de la mort i resurrecció de Crist: «Pel baptisme hem mort i hem estat sepultats amb ell, perquè, així com Crist, per l'acció poderosa del Pare, va ressuscitar d'entre els morts, també nosaltres emprenguem una nova vida» (Rm 6,4).

Com es diu en el Catecisme: «Crist fa que tot el que ell va viure ho puguem viure nosaltres en ell i que ell ho visqui en nosaltres. [...] Som

cridats a ser u amb ell. Amb tot allò que ell va viure en la nostra carn i com a model nostre, fa que hi tinguem comunió com a membres del seu cos» (n. 521). Se subratlla amb aquesta frase un dels trets essencials dels misteris de la vida de Crist: el seu caràcter recapitulador de la vida de cada home i de la mateixa història humana. En efecte, és en el misteri de la mort i resurrecció del Senyor on troba el seu sentit la història humana. Crist és l'alfa i l'omega, el principi i la fi de la història. Els himnes cristològics de l'Apocalipsi ho destaquen amb paraules inoblidables.

Una vegada més convé dirigir la mirada a la litúrgia, a la forma en què l'Església viu i celebra al llarg del cicle litúrgic els misteris de la vida del Senyor. La litúrgia és una bona font —també en la materialitat dels textos litúrgics— per a respondre a la pregunta sobre com parlar de Jesucrist avui. En efecte, l'Església desenvolupa una gran part de la seva pedagogia en la litúrgia.

La lliçó del Catecisme

Els números dedicats pel Catecisme als misteris de la vida de Crist són un bon exemple de la manera com es pot narrar la vida de Crist recollint la gran riquesa dels estudis d'exegesi bíblica i de teologia patristica. Són molts els matisos i les observacions que es troben en aquestes pàgines, tant sobre els esdeveniments de la vida de Crist considerats en la seva facticitat, com en la seva dimensió salvadora, que reflecteixen el colossal avenç dels estudis exegètics i dels estudis patristics.

Tota la vida de Crist guarda entre si una estreta unitat: els esdeveniments de la seva vida es troben inseparablement entrelaçats no sols per la unitat de la Persona, sinó per la seva raó de ser: la Salvació dels homes. Convé insistir en aquest punt: tota la vida terrenal de Crist està orientada cap al misteri de la mort i de la resurrecció; tota ella té valor salvador. Així, el Catecisme destaca la importància soteriològica que en ella mateixa comporta la vida oculta del Senyor. També en la seva vida d'obediència i de treball, Jesús «repara la nostra desobediència amb la seva obediència» (n. 517); aquests anys de vida amagada són «imatge temporal de la seva obediència filial al seu Pare del cel» (n. 532), són anys en què «l'obediència diària de Jesús a Josep i a Maria anunciava i anticipava l'obediència del Dijous Sant [...]. L'obediència ordinària de Jesús durant la seva vida oculta ja inaugurava l'obra del restabliment d'allò que la desobediència d'Adam havia destruït» (*ibid.*).

Al meu entendre, encara dins de la seva brevetat, comporta una gran lliçó la manera com el Catecisme presenta el baptisme del Senyor i la profunda intenció de solidaritat amb els pecadors amb què Jesús se sotmet al baptisme (n. 535-537), o la manera com subratlla la capitalitat de Crist en l'episodi de les temptacions: Crist ha vençut el dimoni no només com a

Persona singular, sinó també com a Cap nostre (n. 538-540). També s'ha de tenir en compte la precisió i la cura amb què es parla de la predicació del Regne i de la seva naturalesa, ja que les dificultats del moment ho exigien. Finalment, convé destacar la importància que s'atorga a l'escena de la Transfiguració (n. 554-556), amb la deliciosa cita del Kontakion de la Festa de la Transfiguració de la Litúrgia bizantina, que ens fa girar els ulls cap a la riquesa de l'espiritualitat i de la litúrgia de l'Orient, que tant ajuda per a parlar de Jesucrist:

Us va transfigurar a la muntanya i, en tant que n'eren capaços, els deixebles van contemplar la vostra glòria, oh Crist Déu, perquè quan us veïessin crucificat, compreguessin que la vostra passió era voluntària i anunciessin al món que vos sou verament la irradiació del Pare. (Litúrgia bizantina, Kontakion de la festa de la Transfiguració)

Les catequesis de Joan Pau II

Les catequesis de Joan Pau II sobre Crist s'estenen al llarg de tres anys (1987-1989), i en elles tracta una gran quantitat de temes seguint un ordre semblant al d'un manual de teologia sistemàtica: el Messies promès a l'Antic Testament, Jesucrist en el Nou Testament, la veritat de Jesús, la formulació dogmàtica de la fe en Jesús, les qüestions relatives a la soteriologia. Qui llegeixi aquestes catequesis en la seva totalitat adquireix indiscutiblement un ampli coneixement del misteri del Fill de Déu i una valuosa informació de moltes qüestions actuals de l'exegesi bíblica. Heus aquí com presenta el Papa el fil conductor que donarà unitat a les seves catequesis:

«Per a recórrer junts aquest itinerari catequètic ordeno les nostres consideracions al voltant de quatre punts: 1) Jesús en la seva realitat històrica i en la seva condició messiànica transcendent, fill d'Abraham, fill de l'home, fill de Déu; 2) Jesús en la seva identitat de veritable Déu i veritable home; 3) Jesús als ulls de l'Església que amb l'assistència de l'Esperit Sant ha aclarit i aprofundit les dades revelades, donant-nos formulacions precises de la fe cristològica, especialment en els concilis ecumènics; 4) Finalment, Jesús en les seves obres, en la seva passió redemptora i en la seva glorificació, Jesús enmig nostre» (Catequesi 7.I.1987).

El Papa continua assenyalant que hi ha moltes maneres de fer bé una catequesi, però totes i cada un d'elles, si es vol que siguin autèntiques, han de prendre «el contingut de la font perenne de la sagrada Tradició i de la Sagrada Escripura, interpretada a la llum dels ensenyaments dels pares i doctors de l'Església, de la litúrgia, de la fe i la pietat popular» (*ibid.*), en definitiva, han d'estar inserits vitalment en el gran corrent de vida i d'amor que ha anat manifestant-se de tantes formes al llarg d'aquests vint segles de cristianisme.

Aquesta és la qüestió fonamental que hem de plantejar clarament i explícitament a l'hora de tractar sobre com parlar de Jesucrist: trobem

Jesucrist en l'Església, i hem de parlar el mateix llenguatge de l'Església. «¿De què serviria una catequesi sobre Jesús si no tingués l'autenticitat i la plenitud de la mirada amb què l'Església contempla, diu i anuncia el seu misteri?» (*ibid.*).

Aquesta és la qüestió clau que hem de plantejar a l'hora de parlar de Jesucrist: la fidelitat a la Paraula i a la vida de l'Església. Aquesta paraula es recull en l'evangeli i en dues característiques de la nostra fe, tal com es recull en la proclamació del Credo: la catolicitat i l'apostolicitat. Es pot dir que, en molts casos, les dificultats per pronunciar una paraula «creïble» sobre Jesús no es troba en Jesús mateix, ni en els testimonis que tenim sobre ell, ni tan sols en la necessitat de trobar les paraules que apropin la seva figura a l'home d'avui, sinó en la posició de fons de qui ha de parlar de Jesús.

Per desgràcia, en alguns escrits de cristologia es dona «un enfosquiment de qüestions fonamentals de la Professió de fe en el Misteri de Crist: entre altres, la seva preexistència, filiació divina, consciència d'ell mateix, de la seva mort i missió redemptora, resurrecció, ascensió i glorificació. Per descomptat, no es pot parlar amb solvència de Crist si es pren com a punt de partença el que es podria qualificar com el plantejament de la sospita: sospita que la fe de l'Església significa una ruptura amb el Jesús històric, és a dir, sospita de la veracitat de l'ensenyament apostòlic contingut en els evangelis, sospita que l'assistència de l'Esperit Sant al llarg d'aquests segles no hagi aconseguit que l'Església conegui i estimi amb veritat i amb encert a qui és el seu fundador i el seu espòs. En aquesta situació, no es pot donar millor consell al catequista que examini el seu cor i comprovi si les dificultats més importants per a parlar convincentment de Jesucrist no estan en els oients, sinó en ell mateix com a catequista.

Referent a això, les catequesis de Joan Pau II són tot un exemple de com han de desenvolupar-se els temes. Aquesta és potser la seva millor lliçó catequètica: la manera com desenvolupa els temes, seguint molt de prop la Sagrada Escriptura i entrant a fons, des de la fe, en les qüestions que tracta. Bona mostra d'aquesta manera de fer són les catequesis sobre la resurrecció de Crist. Convé repassar-les perquè s'hi tempteja la magnífica informació que posseïa el Papa de les qüestions agitadaes amb més o menys fonament en aquells anys, especialment sobre la realitat de la resurrecció de Jesús.

Joan Pau II titula la primera catequesi sobre la resurrecció (25.I.1989) amb un títol de claredat meridiana: «La Resurrecció: fet històric i afirmació de fe»: «Intentarem investigar» —diu Joan Pau II—, «amb els genolls de la ment inclinats, el misteri enunciat pel dogma i tancat en l'esdeveniment.» La investigació comença per una lectura dels principals testimonis continguts en el Nou Testament. Es tracta d'una lectura respectuosa amb el text i

atenta als detalls dels testimonis que aquests textos aporten, començant pel primer text que parla de la resurrecció de Crist, contingut en la primera Carta de sant Pau escrita als Corintis cap a la Pasqua de l'any 57, i seguint pel testimoni dels quatre evangelis.

L'anàlisi amorosa dels detalls, tantes vegades indirectes, que es trasllueixen d'aquests testimonis, ajuda a comprendre la raó de fons de la fermesa amb què els Apòstols i l'Església han entès que la resurrecció de Crist és la qüestió fonamental. No és aquest el moment de detenir-nos en les qüestions que planteja la resurrecció del Senyor: estem citant aquestes catequesis perquè són un bon exemple de com desenvolupar els temes, prestant atenció a les dificultats que es plantegen en els nostres dies, sobretot quan liberals i marxistes recorren insistentment a la teoria de la sospita que el Crist de la fe no coincideix amb el Jesús de la història, però, sobretot, prestant atenció a l'Escltura i a la fe de l'Església, que són les que fan que presentem un Crist viu, perquè parlem del Crist que viu en l'Església.

Les vides de Crist

En arribar aquí vull parlar dels dos volums recentment publicats pel papa Benet XVI sobre *Jesús de Natzaret. Primera part: del baptisme en el Jordà fins la Transfiguració*, i *Jesús de Natzaret. Segona part: de l'entrada a Jerusalem a la Resurrecció*. Els dos ja traduïts al català i editats per Editorial Claret. Els llibres porten com a autor no sols el Sant Pare, sinó que hi posa també de manera significativa Joseph Ratzinger.

El Pròleg és tota una presa de posició eloqüent i reflecteix com apropar-se a la vida de Jesús i com presentar-la, és a dir, com parlar de Jesucrist. Es pot dir que la persona de Benet XVI se'ns revela discretament en aquestes breus pàgines, mostrant alguna cosa del que va mantenir espiritualment en la seva joventut, i l'*atteggiamento* amb què s'acosta a la figura de Jesús, ara ja en la maduresa de seus anys d'estudi i de ministeri.

Escriu: «En la meva joventut —vull dir en els anys 30 i 40— ja hi havia tota una sèrie de llibres ben engrescadors sobre Jesús: de Karl Adam, Romano Guardini, Franz Michel Willam, Giovanni Papini, Jean Daniel-Rops, per esmentar només alguns noms. En totes aquestes obres es mostrava la imatge de Jesucrist a partir dels evangelis com a home que visqué sobre la terra, però home del tot que, al mateix temps, va portar Déu als homes, amb el qual ell estava unit com a Fill seu. D'aquesta manera, per mitjà de l'home Jesús, Déu es feia visible, i a partir de Déu es podia entreveure la imatge veritable de l'home.»

Les paraules del Papa posen davant els ulls la possibilitat de delinear els principals trets de la figura de Jesús prenent com a base senzillament els evangelis, i no només això, sinó fent-ho ben fet. Els autors que cita pertanyen a la segona meitat del segle XX, i les seves Vides de Jesús no

només estan al nostre abast, sinó que es continuen editant i a molts de nosaltres ens han fet molt de bé. Per parlar de Jesucrist no cal esperar que els «crítics» hagin arribat a un «acord»; el fonamental ja està dit, i està dit amb claredat suficient. Sa Santedat diu que aquests llibres són «engrescadors», i ho són de fet pel seu notable esforç per deixar parlar els evangelis i escriure amb fidelitat a ells.

El problema de fons avui dia és la desconfiança cap al Crist predicat per l'Església, cap al Crist de la confessió de fe. És molt il·lustratiu el judici del Papa i fins i tot la manera suau però decidida com ho diu: «D'ençà dels anys 50 la situació va canviar. L'esquinçament entre el "Jesús històric" i el "Jesús de la fe" es va fer més i més pregon, cada vegada més a punt de rompre. Què pot voler dir aleshores creure en Jesucrist, el Fill del Déu vivent, si l'home Jesús va ser molt diferent de com ho conten els evangelis, de com l'Església el predica?

»Els progressos de la investigació historicocrítica portaren a fer unes distincions sempre més fines entre les capes de la tradició, darrere de les quals la figura de Jesús, que serveix de referència de la fe, s'anà tornant progressivament confusa, més i més imprecisa.»

Heus aquí la qüestió: la qüestió de fons que fa problemàtic parlar de Jesús no rau ni en la figura de Jesús, ni en els oients per parlar un llenguatge diferent, sinó que el problema de fons és la sospita, gairebé convertida en tesi de fons, que entre el Crist predicat per l'Església i el Jesús de la història hi ha un hiat que es va engrandint cada vegada més. És aquesta «sospita» la que fa que, en aquests ambients, la figura de Jesús es vagi fent «progressivament confusa, més i més imprecisa». La qüestió de fons cal situar-la, doncs, en els mateixos catequistes, en els estudis que fan i en les posicions de fons que mantenen sobre Jesús de Natzaret. Referent a això és significatiu que tant el Catecisme de l'Església catòlica com les catequesis de Joan Pau II sobre Crist s'inicien posant com a punt de partença la confessió de fe continguda en l'evangeli de sant Mateu 16,16: «Tu ets el Messies, el Fill de Déu viu.»

Benet XVI passa a continuació a indicar les conseqüències que se segueixen d'acceptar l'excés de criticisme al voltant de la veritat històrica continguda en els evangelis. Després de la ruptura entre el Jesús de la història i el Crist de la fe propugnada fins a l'extrem per la crítica racionalista, lògicament s'intenta recuperar el Crist de la història de la «mitificació» soferta en la predicació de l'Església. És freqüent sentir l'expressió «rescatem el Jesús històric», tornem al Jesús històric, a l'autèntic rabí de Natzaret. Això és el que va passar:

«És clar, aquestes reconstruccions de Jesús que s'havien de cercar més enllà dels evangelis i de llurs fonts van resultar també sempre més contra-

dictòries: des del revolucionari antiromà, que es proposa enderrocar els poders existents i evidentment fracassa, fins al moralista dolç, que tot ho permet i d'aquesta manera es perd incomprendiblement ell mateix. Si hom posa algunes d'aquestes reconstruccions l'una al costat de l'altra, nota de seguida que són més aviat retrats dels autors i de llurs ideals que no pas exposició d'una icona que s'ha tornat borrosa. En aquest sentit, és veritat que, mentrestant, la desconfiança davant d'aquestes imatges de Jesús s'ha fet més i més gran, però la figura de Jesús mateix s'ha allunyat també de nosaltres.

»El resultat general que ha restat de tots aquests intents és la impressió que, de tota manera, sabem ben poca cosa amb certesa sobre Jesús i que és la fe en la seva divinitat la que s'ha encarregat posteriorment de crear-ne la imatge. Mentrestant, aquesta impressió ha penetrat la consciència general del cristianisme. Una situació com aquesta és dramàtica pel que fa a la fe, perquè el punt de referència pròpiament dit ha esdevingut insegur: l'amistat interior amb Jesús, que és el que en darrer terme importa, s'exposa a acabar com un castell en l'aire.» Penso que aquestes paraules del Papa dibuixen un panorama que ha estat força freqüent en aquestes últimes dècades en molts ambients d'estudis i de catequesi.

Continua el Papa, assenyalant amb nitidesa les coordenades en què es mourà: «Pel que fa a les meves explicacions vull dir sobretot que dono la meva confiança al que em diuen els evangelis. Naturalment, això pressuposa tot el que ens ha dit el Concili i el que ens diu l'exegesi moderna sobre gèneres literaris, sobre el que va voler dir l'autor, sobre la comunitat com a medi ambient dels evangelis i sobre el seu parlar dins aquest context vivent. Amb aquests pressupòsits he volgut intentar tan bé com he pogut de presentar el Jesús dels evangelis com a «Jesús històric» en sentit propi. Estic convençut, i espero que el lector també ho pugui veure, que aquesta figura és molt més lògica i històricament molt més entenedora que aquestes reconstruccions que s'han presentat a la nostra consideració en els darrers decennis. Crec que justament aquest Jesús —el Jesús dels evangelis— és una figura històricament plena de sentit i coherent.

»La crucifixió de Jesús i el seu efecte només s'expliquen si realment van succeir coses extraordinàries, si la figura de Jesús va sobrepassar radicalment el terme mitjà de totes les esperances i expectatives.»

La claredat en el llenguatge i la competència en el coneixement formen part essencial de la cortesia del bon professor i del bon catequista. Ambdues estan presents en aquest paràgraf del Papa en el qual exposa quines són les seves opcions metodològiques de fons. I aquest punt de partença no és altre que la confiança que els evangelis no «deformen» la historicitat dels relats que contenen. Indiscutiblement, el misteri que envolta la figura de Jesús, inclòs l'amor dels seus deixebles fins al martiri, és molt més

«comprensible» des de les línies de força àmplies i matisades que tracen els evangelis de les paraules i els fets de Jesús de Natzaret. Només «si va passar una cosa extraordinària», si ell era una figura «extraordinària» en el sentit fort de l'expressió, s'explica la fe en la Resurrecció i el fet que, tot i el que va passar a la creu, els seus enemics no poguessin posar la seva tomba com a prototip del Messies fracassat.

Encara més, poques setmanes després dels esdeveniments del Calvari, trobem Pere a les proximitats del Sanedrí predicant que aquest Jesús que van matar ha estat ressuscitat per Déu, ha estat constituït Messies, i seu a la dreta de Déu (cf. Ac 2,14-36). I molt poc després, en els primers escrits neotestamentaris apareix com esculpida tota una cristologia al voltant d'aquest Jesús de la història, és a dir, quan encara estan vius alguns dels qui van conviure amb el Mestre. «Uns vint anys després de la mort de Jesús» —escriu el Papa— «ja troben l'himne del Crist a la carta al Filipencs (2,6-8), que és una cristologia ben explícita, en la qual es diu que Jesús era igual a Déu, però que es va fer no-res, va esdevenir home, es va humiliar fins a la mort en creu i que li pertoca l'homenatge còsmic, l'adoració que, com diu Déu mateix en el profeta Isaïes (cf. 45,23), només li correspon a ell.

»La investigació crítica amb tota raó es fa la pregunta: què va passar en aquests vint anys després de la crucifixió de Jesús? Com es va arribar a aquesta cristologia? La influència de formacions de comunitats anònimes i de llurs responsables que hom s'esforça a identificar, de fe no expliquen res. ¿Com hauria estat possible que uns col·lectius desconeguts arribessin a ser tan creatius, tan convincents i capaços d'imposar-se? ¿Que no és històricament molt més lògic dir que la grandesa de Jesús ja ho era des d'un començament i que la seva figura va fer saltar totes les categories disponibles i que només era comprensible a partir del misteri de Déu?»

Per dir-ho breument, la lectura que fa l'Església dels esdeveniments de la vida de Jesús continguts en els escrits neotestamentaris té a favor seu l'assistència de l'Esperit, el fet de ser la dipositària de la memòria del seu Espòs; té també el sentit comú, que és molt important quan s'intenta reviuir el que ha esdevingut en la història. No es tracta, com és obvi, de rebutjar res que pertanyi a l'exegesi científica, sinó d'integrar les dades i els nous coneixements que aporta en una visió objectiva i serena, una visió creient i plena de confiança en aquells que van acompanyar Jesús durant la seva vida terrenal i ens van llegir el seu testimoni sobre els esdeveniments amb mirada de fe i sense pretendre escriure en el gènere literari propi d'una biografia, en el sentit tècnic propi de molts segles després.

Ja al final del llibre diu el Papa: «Espero que el lector entengui clarament que no he escrit aquest llibre contra l'exegesi moderna, sinó, ben al contrari, agraït pel molt que ens ha donat i encara ens donarà. Ella ha obert una abundància de material i de punts de vista que han fet que la

figura de Jesús se'ns hagi fet present amb una vivesa i profunditat que fa pocs decennis mai no hauríem pogut imaginar. Només he intentat aplicar uns nous punts de vista metòdics que van més enllà de la interpretació historicocrítica i que ens permeten una interpretació teològica de la Bíblia i fomenten d'aquesta manera la fe, sense voler ni poder prescindir de la seriositat històrica.»

Conclusió

Les meves paraules finals volen ser un elogi de la teologia narrativa, tal com es manifesta ja des dels inicis en els escrits del Nou Testament, especialment en els grans himnes cristològics i en les celebracions litúrgiques. ¿Què és l'eucaristia, centre de la vida de l'Església, sinó una gran i eficaç anamnesi de la mort i resurrecció de Crist? L'Església militant viu de la memòria del seu Mestre, celebra la memòria del seu Mestre, viu amb l'esperança de la vinguda gloriosa del seu Mestre.

Com parlar de Jesucrist? La resposta, sempre contrària a receptes prefabricades, no pot ser altra que aquesta: parlar amb l'amor i la fe amb què ha parlat l'Església al llarg dels segles, parlar amb la comoditat amb què els sants han parlat de nostre Senyor, formant part d'una gran simfonia, on hi ha una gran harmonia, i precisament per això el llenguatge de l'Església no és monòton, sinó harmònic.

Pel que fa a això, he presentat tres maneres contemporànies de parlar de Jesucrist. Són tres maneres de parlar de Jesús de Natzaret que, com és obvi, són molt posteriors a la ruptura proposada per Reimarus el 1748 entre el Jesús històric i el Crist de la fe: el Catecisme de l'Església catòlica, Joan Pau II i Benet XVI. Tant els autors del Catecisme com Joan Pau II i Benet XVI són bons coneixedors no sols de la problemàtica suscitada per la crítica històrica, sinó també del llarg itinerari seguit a partir de llavors pels diversos autors i de les solucions que han proposat per a presentar un Jesús «creïble» si es prescindeix del fet que aquest Jesús és el mateix que el que ha predicat la fe de l'Església. Els tres testimonis adduïts constitueixen punts de referència segurs i propers per a qui vulgui parlar avui de Jesucrist als homes d'una manera que sigui profitosa i atractiva.

† Jaume Pujol Balcells

Arquebisbe metropolità de Tarragona i primat

Valls, 4 d'octubre de 2011

PARLAMENT

en la inauguració del curs 2011-2012 de l'Institut Superior de Ciències Religioses Sant Fructuós. 20 d'octubre de 2011

Benvolgut Dr. Mn. Armand Puig, degà-president de la Facultat de Teologia de Catalunya,

Benvolgut Dr. Mn. Josep Maria Gavaldà, director de l'Institut Superior de Ciències Religioses Sant Fructuós,

Digníssimes autoritats,

Professors i professores,

Alumnes, senyores i senyors,

Amb aquest acte solemne inaugurem un nou curs de l'Institut Superior de Ciències Religioses Sant Fructuós (ISCRSF). Un any més renovem la il·lusió i l'esperança perquè l'Institut sigui una eina eficaç per a l'Església i per a la societat.

El passat diumenge el sant pare Benet XVI, durant l'homilia als participants en un congrés sobre la nova evangelització, va fer un anunci que m'omple de goig i en la realització del qual penso que el nostre Institut ha de tenir una part important: el Sant Pare ha decidit convocar un especial Any de la fe, que s'iniciarà l'11 d'octubre de 2012 —coincidint amb el 50è aniversari de l'obertura del concili ecumènic Vaticà II— i es conclourà el 24 de novembre de 2013, solemnitat de Jesucrist, rei de l'univers.

Les motivacions, les finalitats i les línies directives d'aquest Any, les ha exposades en una carta apostòlica en forma de *Motu proprio* titulada *Porta Fidei*, datada precisament l'11 d'octubre, 49è aniversari del Concili. Assenyala Benet XVI que el servent de Déu Pau VI va convocar un «Any de la fe» anàleg el 1967, en ocasió del dinovè centenari del martiri dels apòstols Pere i Pau, durant un període de grans canvis culturals. Considero que, transcorregut mig segle de l'obertura del Concili, lligat a la felix memòria del beat Joan XXIII, sigui oportú recordar la bellesa i la centralitat de la fe, l'exigència de reforçar-la i aprofundir-la a nivell personal i comunitari, i fer-ho en perspectiva no tant celebrativa, sinó més aviat missionera, en l'òptica, justament, de la missió *ad gentes* i de la nova evangelització.

A l'extens *Motu proprio* que abans he citat, afirma: «Desitgem que aquest Any susciti en tot creient l'aspiració a confessar la fe amb plenitud i convicció renovada, amb confiança i esperança. Serà també una ocasió propícia per a intensificar la celebració de la fe en la litúrgia, i de manera particular en l'eucaristia, que és “el cim al qual tendeix l'acció de l'Església i també la font d'on brolla tota la seva força”. Al mateix temps, esperem que el testimoni de vida dels creients sigui cada vegada més creïble. Redescobrir els continguts de la fe professada, celebrada, viscuda i pregada, i reflexio-

nar sobre el mateix acte en què es creu, és un compromís que tot creient ha de fer propi, sobretot en aquest Any.» Fins aquí aquestes paraules del Sant Pare.

Efectivament, hem d'estar sempre a punt per a donar una resposta a tothom qui ens demani raó de la nostra esperança (cf. 1Pe 3,15). És la coneguda exhortació que l'apòstol ens fa per a tenir en compte d'una manera habitual en la nostra vida de cristians. No cal estar-hi pensant tota l'estona —«què diré, com ho faré?»—, no es tracta de fer un propòsit de donar una determinada resposta apresada amb més o menys encert, perquè l'Apòstol no demana una resposta *prêt-a-porter*, sinó una resposta que brolla com una font d'allò que hom viu, del foc que l'Esperit ha encès en els nostres cors. Fixeu-vos bé que si ens demanen raó de la nostra esperança és perquè algú s'ha adonat que en tenim, d'esperança. Per tant, per un cantó, és absolutament imprescindible tenir una vida espiritual profunda, una vida de fe madura, un tracte quotidià amb el Senyor en tots els àmbits, que faci que la nostra vida, tota sencera, sigui lluminosa, transfigurada, de tal manera que aquesta nostra vida (en els nostres pensaments, paraules i obres) sigui per als altres un testimoni de fe, d'esperança i de caritat, de tal manera que es pugui tornar a sentir allò de «mireu-los com s'estimen».

Per altra banda, a més d'aquesta seriosa i pregona vida espiritual, trobem la necessitat d'una formació, que ha de ser una eina que ens ajudi a aprofundir encara més la nostra espiritualitat i el nostre coneixement i tracte quotidià amb Déu. Un bon músic necessita, a més d'unes qualitats personals innates, moltes hores d'assaig i d'estudi, i un coneixement profund i exhaustiu de l'instrument. Doncs bé, la formació, la qual hauríem d'aspirar seriosament que fos permanent, és el coneixement profund i exhaustiu de la nostra fe. En aquesta formació permanent el nostre Institut té molt a dir i molta feina a fer.

Contemplem actualment com, des de moltes instàncies, s'intenten eliminar de tots els àmbits de la vida social els signes religiosos i com cada cop més les opinions que defensa l'Església són discutides i criticades, quan no és ella mateixa objecte de persecució. Déu fa nosa. L'home reclama més llibertat i el seu principal escull és un Déu que el limita i condiona, que no el deixa ser lliure i feliç. Davant de la pregunta «on és el teu germà?» (cf. Gn 4,9), la nostra societat ha anat més lluny: ja no replica «que potser sóc el guardià del meu germà?» sinó «que potser tinc algun germà?». En el fons està en crisi la humanitat mateixa, que ha perdut la referència paterna (no necessita Déu) i, per tant, no reconeix els altres com germans, sinó, com a molt, com els rivals que competeixen amb mi.

Davant d'aquesta situació cal una evangelització nova i urgent. Però ens trobem que el llenguatge de l'Església també és rebutjat. Per tant, cal una nova inculturació de l'evangeli, una nova reflexió sobre com arribar a l'home

actual i com presentar una resposta intel·lectualment forta al relativisme dominant, a la cultura de la immediatesa i a l'hedonisme com a mesura de totes les activitats humanes. En aquest camp de la reflexió teològica penso que el nostre Institut també pot ser una eina molt valuosa.

Per afavorir també, si més no des del punt de vista material, aquesta tasca de formació i reflexió teològica del nostre Institut, ens hem embarcat en un projecte ambiciós de rehabilitació i reconversió d'aquest emblemàtic edifici. Com tots sabeu i es pot veure, s'està acabant la primera fase de les obres de rehabilitació de la part del claustre de Sant Pau, on s'ubicaran les aules de l'Institut Superior de Ciències Religioses Sant Fructuós, la Llibreria de l'Arquebisbat i diverses delegacions que, mentre durin les obres de la segona fase, s'utilitzaran per a les necessitats acadèmiques de l'Institut. És un gran goig poder dir, no com un desig sinó com una realitat, que d'aquí a pocs dies, en aquestes noves instal·lacions tindrà lloc el Congrés Internacional «Tecla, deixebra de Pau, santa d'Orient i d'Occident», i en endavant s'hi impartiran les classes i activitats acadèmiques.

L'any vinent l'acte d'inauguració de curs tindrà lloc al paranimf restaurat i, si Déu vol, tindrem en ple funcionament totes les instal·lacions, que serviran per a donar vida nova a la pastoral de l'arxidiòcesi i per a altres activitats culturals i socials, obertes a la ciutadania de Tarragona, a l'arxidiòcesi i a tothom qui s'hi vulgui apropar.

Tirar endavant aquest projecte suposa un gran sacrifici, però l'estic empenyent des del convenciment que serà un gran bé per a l'arxidiòcesi i per a la societat. Tenir un centre on es conreïn els coneixements filosòfics, teològics, escripturístics, morals i socials; tenir un centre que ofereixi una biblioteca potent per a la cultura i la investigació; tenir un centre on poder ubicar les seus d'unes delegacions diocesanes que mouen moltes persones en camps diversos; tenir un centre on es propiciï la formació en valors, dels quals està tan necessitada la nostra societat; tenir un lloc on oferir uns espais per a esdeveniments culturals i formatius; tenir un centre on potenciar l'ètica empresarial, en aquests temps difícils que estem travessant; tenir tot això i tantes més possibilitats que no s'esgoten en les que acabo d'anomenar, us he de dir, sí, que m'omple de joia i de satisfacció. No puc amagar que era un desig i una il·lusió que tenia des de l'inici del meu pontificat, i ara ja l'anem veient realitzat, i somnio tot el que aquí es podrà fer i tot el bé que suposarà per a tantes persones que se'n beneficiaran; és un goig profund acompanyat de pregària constant perquè realment sigui un focus de fe, de coneixements, de cultura, de convivència, un atri dels gentils per a molta gent i un llarg etcètera.

Voldria agrair de nou el treball de tots els professors de l'Institut i dels alumnes, personal administratiu i personal de serveis. Saludo ben cordialment totes les autoritats civils i acadèmiques presents en aquest acte.

Voldria agrair també la magnífica lliçó inaugural de Mn. Josep Queraltó.

Queda inaugurat el curs acadèmic 2011-2012 a l'Institut Superior de Ciències Religioses Sant Fructuós de Tarragona.

PARLAMENT

en la presentació del llibre 'Giovanni Paolo II. La Biografia', d'Andrea Riccardi

Salutacions.

En primer lloc he de donar les gràcies a les persones que han parlat abans meu sobre aquesta magnífica biografia de Joan Pau II, obra d'Andrea Riccardi. Han fet una anàlisi del llibre molt profunda, amena i plena de suggeriments.

El professor Andrea Riccardi, nascut l'any 1950, és actualment professor ordinari d'Història Contemporània en una Universitat de Roma i és més conegut com a fundador de la Comunitat de Sant Egidi. Penso que es pot dir que aquest llibre ha estat escrit pel Dr. Riccardi en un moment de maduresa, ell que va estar molt a prop de Joan Pau II, i de l'obra del qual —la benemèrita Comunitat de Sant Egidi— Joan Pau II va estar també molt a prop.

Voldria aportar aquí, breument, alguns records d'aquest Pontífex que estan d'alguna manera extensament narrats en la biografia que avui es presenta.

La figura de Joan Pau II té per a la meua persona connotacions particulars: ell em va nomenar arquebisbe de Tarragona, i amb ell he tingut moments molt emotius. Recordo aquell 18 d'octubre de 1978: jo tornava del meu treball a la Universitat de Navarra, anava amb l'autobús urbà quan per la radio vaig sentir que un tal Karol Wojtyla havia estat elegit Papa. Teníem encara el dolor per la mort de Joan Pau I, un Papa al qual jo tenia molt d'afecte, entre altres motius pel fet que havia dedicat, com jo, molts anys a la catequesi. Vaig arribar al lloc on vivia, una residència de professors, i davant del televisor hi havia un professor de la Universitat, prevere, gran especialista en història contemporània i sobretot en història de l'Església dels últims tres segles, que no donava crèdit a allò que estàvem veient i escoltant: el primer Papa polonès, el primer Papa no italià després de segles, etc.

L'elecció de Joan Pau II penso que ens va descol·locar a tots. Enmig del dolor per la mort tan ràpida de Joan Pau I, aquell Sant Pare del somriure i de les homilies entenedores, vam passar al que podem anomenar el vendaval Joan Pau II. Jo tenia 34 anys, i ens va deixar el 2005, quan ja passava dels 60.

Deia que havia tingut amb ell experiències molt emotives. Efectivament, ja al cap de pocs mesos de la seva elecció vaig poder estar amb ell al Cortile di San Damaso del Vaticà, amb gairebé quatre mil estudiants que com cada any venien a Roma per a viure intensament unes jornades universitàries organitzades per l'Istituto per la Cooperazione Universitaria (l'ICU), amb el qual havia col·laborat en els meus anys d'estada a Roma. Aquells joves —vinguts de tot el món— també vivien a Roma una intensa Setmana Santa de pregària. Aquell lloc —el Cortile di San Damaso—, asseguts a terra la tarda del diumenge de Pasqua, amb el sant Pare molt proper, procurant fer-lo descansar i distreure amb cançons, representacions de persones de molts països i escoltant després unes paraules seves improvisades, constitueixen moments inoblidables. I l'any 1982, vam anar tota la família a Roma i el vam poder saludar en una de les seves audiències multitudinàries.

Aquesta proximitat i espontaneïtat queda molt ben reflectida en aquest llibre.

He pogut seguir Joan Pau II en el seu llarg pontificat, fins al dia del seu traspàs a la casa del Pare, el 2 d'abril de 2005. I encara que ja ho he explicat moltes vegades, no vull deixar de reproduir-vos el que vaig escriure en el meu article setmanal «Als Quatre Vents» a començaments de març de 2005: «Acabo de tornar de Roma, on he fet la visita *ad limina* amb tots els bisbes amb seu a Catalunya. Hi hem estat del 21 de febrer a l'1 de març, i el més important per a mi ha estat que he tingut la sort d'estar a soles amb el Sant Pare durant gairebé un quart d'hora. Van ser quasi quinze minuts de conversa en què li vaig parlar sobretot de l'arxidiòcesi, de les coses que tinc al cor, mirant també de fer passar una bona estona al Sant Pare. Al final li vaig demanar la benedicció per a mi, per a l'arxidiòcesi de Tarragona, per a les diòcesis de Catalunya i d'Espanya i per a tota la meua família: allí hi éreu tots.»

El pontificat de Joan Pau II ha estat realment un pontificat d'una gran intensitat. Penso que és molt difícil condensar en poques paraules qualsevol dimensió de Karol Wojtyła. Per exemple, la dimensió pastoral en la vida de Joan Pau II, el seu perfil i el seu estil personal, innovadors en molts aspectes, la seva activitat ingent, la seva sacrificada dedicació sacerdotal en els diversos ministeris i llocs en què va desenvolupar el sacerdoci, des de les primeres experiències —en les vacances d'estudiant durant la seva estada a Roma l'any 1947 (França, Holanda i Bèlgica)— fins als seus treballs com a vicari a la parròquia de Niegowic, arquebisbe de Cracòvia o successor de sant Pere.

La figura de Joan Pau II és d'una grandesa excepcional. Ha estat un home ple de saviesa i ple d'amor. Tenia un cor veritablement savi, i també una intel·ligència egrègia. Ha estat un gran Pastor i un gran Papa, però, sobretot, ha estat un deixeble apassionat de Jesucrist, un servidor de l'Es-

glésia, un sacerdot fidel; un home que va sentir la crida del Senyor en la seva joventut, i que el va seguir fidelment. En Joan Pau II es donava una síntesi harmoniosa entre acció i contemplació. La seva figura evoca la de santa Teresa de Jesús —la *santa andariega*—, que va saber unir a l'activitat intensa una vida de contemplació profunda i serena.

La vida i l'obra de Joan Pau II està molt ben desenvolupada en aquesta magnífica biografia. La contextualització que el Dr. Riccardi fa de les diferents etapes de la seva vida i el plantejaments de les diferents qüestions que tracta en els tretze capítols d'aquest llibre, han estat per a mi d'allò més interessants. El fet que l'autor d'aquesta biografia sigui un bon coneixedor i amant del nostre món i de la gent del nostre món, amb propostes concretes de solució per als més desvalguts, fa que aquest llibre ens ajudi a entendre no sols la figura egrègia i el pensament de Karol Wojtyła en els diferents moments de la seva vida, sinó també les idees de fons dels últims 40 anys, de les quals fa una radiografia excel·lent.

Encara que particularment he viscut molt de prop els esdeveniments narrats en aquest llibre, he seguit tots els anys del pontificat de Joan Pau II, he llegit gairebé tots els seus escrits, almenys els més importants; m'he interessat pels seus viatges i he pregat per ell durant aquests anys, aquesta biografia m'aporta molts detalls que em donen una visió més àmplia, més completa; em facilita punts de reflexió que m'ajuden a entendre una mica més aquest Sant Pare a cavall de dos segles i també a entendre una mica més aquests anys apassionants que ens ha tocat viure.

Hem assistit en els últims 50 anys a grans canvis socials, polítics, econòmics i religiosos, una autèntica revolució cultural, antropològica. Sembla que les grans idees del concili Vaticà II que amb tanta força va exposar i defensar Joan Pau II hagin fracassat en el món i en l'Església, però estic segur que la sembra que ell va fer està donant ja fruits en el temps del seu successor Benet XVI, que no oblidem que és qui va col·laborar més anys al seu costat. Penso que podem dir que la batalla cultural des del punt de vista intel·lectual està guanyada. Ara toca treballar perquè s'encarni en la vida de les persones, en les comunitats cristianes i en la societat.

El llibre que avui es presenta em sembla que dóna raó al que acabo de dir. Moltes gràcies.

† Jaume Pujol Balcells
Arquebisbe metropolità de Tarragona i primat

Tarragona, 26 d'octubre de 2011

ESCRIT

per al full 'Tarragona Missionera' dedicat al Domund 2011

EL DOMUND DE L'ANY 2011

Benvolguts amics,

Un any més arriba la campanya del Domund, que és ja com un clàssic de la nostra tardor. No en va, ja fa més de 70 anys que ens acompanyen els cartells i les col·lectes, tal i com ho podeu veure a l'exposició que es va inaugurar el 19 d'octubre a la Diputació de Tarragona amb el títol de «70 imatges i un sol missatge». I quin és aquest missatge? És el que, des de fa dos mil anys, l'Església va repetint incansable: «Pau a vosaltres. Com el Pare m'ha enviat a mi, també jo us envio a vosaltres» (Jn 20,21).

Primer de tot Jesús diu als deixebles: «Pau a vosaltres.» Diguem-ho amb paraules una mica més actuals: No tingueu por! Quan el Senyor diu això és que ens vol proposar alguna cosa. I què ens proposa?: «Com el Pare m'ha enviat a mi, també jo us envio a vosaltres.» I nosaltres ja sabem que el Pare va enviar el seu Fill al món per salvar-lo mitjançant el lliurament de la seva vida. Per això, està molt bé fer l'almoïna, però la crida de Jesús —no tingueu por!— és a donar la vida. Aquesta crida és actual i vàlida avui per a tots aquells que es considerin deixebles de Jesús. Aquesta crida l'han sentida moltes persones al llarg de la història i a la nostra arxidiòcesi, persones que, enceses de l'amor de Déu i portades pel foc del seu Esperit, no van tenir por i es van lliurar amb una confiança absoluta i plena a les mans del Pare del cel, i van marxar a evangelitzar per tot el món.

Aquest estiu, com ja sabeu, he tingut l'oportunitat d'acompanyar els joves a la Jornada Mundial de la Joventut, primer a la nostra arxidiòcesi i després a Madrid amb el Sant Pare. Ha estat una experiència formidable. No sóc capaç de reconèixer totes les banderes que aquells dies vaig veure portades d'un lloc a un altre, primer pels carrers de les nostres ciutats i després per tot Madrid, per un veritable riu de joves alegres, incansables, als quals el Sant Pare els va repetir moltes vegades que havien de ser evangelitzadors dels joves. ¿Qui va portar l'evangeli de Jesucrist a Austràlia o a Sud-Àfrica, al Japó, a la Xina o a l'Argentina? No ho sabem, però sí que sabem que van ser persones que van escoltar la paraula de Jesús, hi van creure i, sense por, van fer l'aposta més forta que es pot fer en aquest món: posar-la en pràctica donant la vida. Com van poder fer això? No tenien por. ¿Com es pot tenir por quan se sap que Déu és amb nosaltres i ens estima?

El papa Benet va encomanar als joves aquesta tasca d'evangelitzar els joves; la crida, per tant, està feta. Això val també per a tots: heu de ser evangelitzadors dels vostres ambients. I si ens deixem portar per l'Esperit segur que alguns dels nostres joves o no tan joves, que ja hauran tastat «que

n'és de bo, el Senyor», sense por donaran resposta a aquesta invitació del Senyor i, deixant-ho tot, el seguiran. Ets deixeble de Jesús? Si has respost afirmativament, escolta: «No tinguis por.»

Des d'aquestes línies, el meu més profund agraïment a la Delegació Diocesana de Missions i Cooperació entre les Esglésies i a tots els qui hi col·laboreu.

Rebeu, amb tot el meu afecte, la meva benedicció.

† Jaume Pujol Balcells

Arquebisbe metropolità de Tarragona i primat

Tarragona, octubre de 2011

ALS QUATRE VENTS

366. EL SILENCI DAVANT L'EUCARISTIA

2 d'octubre de 2011

Últims dies d'estiu. L'arquebisbe de Toulouse presideix una funció eucarística a Lourdes. Abans de començar es dirigeix als milers de persones de l'esplanada i els demana «un silenci com el de Madrid».

En efecte, els qui vam estar amb el Papa a Cuatro Vientos el 20 d'agost vam sentir una emoció molt especial quan el bullici de milió i mig de joves es va apagar de sobte en sorgir del sòl de la tribuna la custòdia i es va iniciar l'adoració de l'Eucaristia. També els qui presenciaven l'acte per televisió van poder apreciar aquell silenci absolut, que alguns van atribuir al fet que els tècnics de la retransmissió havien desconnectat el so.

El que va passar va ser que aquella onada de joves va deixar de ser multitud —si és que ho era— per ser cada un d'ells una persona que s'inclina davant Déu sacramentat. Molts fins i tot es van inclinar físicament, agenollant-se damunt el terra xop a causa de la tempesta inesperada que havia caigut.

També per a Benet XVI va ser una grata sorpresa i motiu d'alegria en aquell moment, com molts altres d'aquelles Jornades inoblidables. L'adoració eucarística ha estat per a ell un fil conductor de la seva vida de pietat i els seus ensenyaments doctrinals. Ja per a la seva tesi doctoral va escollir com a lema «Nosaltres, que som molts, som un sol pa, un sol cos.» Davant el cos de Crist, sota l'espècie de pa, també a Madrid érem molts i ens sentíem com un sol cos.

En el seu llibre *L'Eucaristia centre de la vida*, el Papa recull el comentari que una vegada li va fer un rector alemany. En els seus anys joves havia participat com a soldat en la invasió de Creta i buscava amagatall en algu-

na casa. Qui el va acollir sabia que exposava la vida en fer-ho, però tot i així es va sobreposar a la por. A l'hora de menjar, el va fer seure a taula, i va partir el pa amb ell. El refugiat va notar la profunditat d'aquell gest. Significava: t'accepto com a hoste, com a germà, i tu estàs ara protegit per la meua vida. Aquell amfitrió —comenta el Papa— va fer el que Crist fa amb nosaltres: partir el pa, lligar la seva vida a la nostra, en el seu cas fins lliurar-la per amor. Alguna cosa d'això van intuir els assistents a la Jornada Mundial de la Joventut per fer aquell silenci d'adoració.

No oblidem aquests dies de gràcia que han suposat l'estada del Papa entre nosaltres. Ja ha passat més d'un mes, però el seu missatge ha de continuar viu en nosaltres, també per a utilitat dels nostres amics, els quals estem cridats a conduir a una major intimitat amb Déu.

† Jaume Pujol Balcells

Arquebisbe metropolità de Tarragona i primat

367. L'EXEMPLE D'ANNA MARIA JANER

9 d'octubre de 2011

La paraula *compassió* ha estat pràcticament substituïda des de fa un temps per *solidaritat*, però no hauria de perdre el seu significat real: 'patir amb'. És el que va fer durant la seva vida la mare Anna Maria Janer Anglarill, nascuda a Cervera i morta a Talarn després d'una vida que va ocupar gairebé tot el segle XIX.

Aquest cap de setmana tenim la satisfacció de veure com aquesta religiosa tan catalana i universal és beatificada a la Catedral de la Seu d'Urgell. Fa un temps va quedar aprovat el miracle per a procedir a aquesta beatificació, que va quedar fixada per al 8 d'octubre: una dona, Anna Padrós, acollida en un asil municipal de Barcelona, després d'haver-la invocat, es va aixecar de la cadira de rodes en la qual seia des de feia temps i va començar a caminar amb tota normalitat.

Ja en vida els qui van conèixer la mare Janer la consideraven una santa. No li van faltar innumbrables dificultats. Va néixer l'any 1800 i, per tant, sent nena va viure la Guerra del Francès. Després de fer-se filla de la caritat de Sant Vicenç de Paül, es va veure afectada per la Guerra Carlista, a conseqüència de la qual va ser empresonada i es va haver d'exiliar a França.

Quan va tornar a Catalunya va fundar, impulsada pel doctor Caixal, el gran bisbe d'Urgell, l'Institut de Germanes de la Sagrada Família d'Urgell, una institució benemèrita que avui té centres educatius i assistencials a onze països i un gran reconeixement per la seva tasca insubstituïble. A Valls, i al Pius Hospital, gaudim de la presència activa d'aquest carisma que Déu va concedir a la mare Janer.

Quin va ser, aquest carisma? L'atenció als orfes, als pobres moribunds, als empestats, als ferits de guerra, als marginats, a les persones discapacitades, als ancians sols... és a dir, als qui la societat considera a vegades que no compten i en canvi són bonics als ulls de Déu.

La mare Janer des del primer moment va acollir i va ensenyar a acollir aquestes persones necessitades. Ningú no s'acostava a ella i a la institució que va fundar que no rebés una resposta, que no trobés la porta oberta. Per sort avui l'estat del benestar cobreix moltes d'aquestes necessitats, però «sempre hi haurà pobres entre vosaltres», com va dir Crist, sempre serà necessària la mirada amorosa i la mà estesa a persones que es troben despenjades del ritme de la societat per raons de salut, de soledat o per altres diverses.

És un goig que aquesta beatificació tingui lloc a la diòcesi germana d'Urgell. És una mostra molt evident que els sants han viscut entre nosaltres i continuen vivint, amb els peus a terra i el cor en els germans, que és com tenir-lo al cel. La mare Janer no va ser insensible a les necessitats alienes. Es va compadir i en el seu patir amb els altres va alleujar-ne molts.

† Jaume Pujol Balcells

Arquebisbe metropolità de Tarragona i primat

368. LA CASA DE LA VERITAT

16 d'octubre de 2011

En aquest mes d'octubre en què comença el curs a la Universitat, vull proposar-vos algunes reflexions que ajudin, sobretot, a professors i alumnes d'aquesta institució tan estimada. Durant molts anys, abans d'arribar a Tarragona, la meva dedicació a les aules ha estat molt intensa, i això em permet sentir-me molt proper al món universitari, encara que ara no pugui dedicar-m'hi com voldria. Comptem a la nostra arxidiòcesi amb l'Institut Superior de Ciències Religioses Sant Fructuós i amb la Universitat civil Rovira i Virgili: dues institucions universitàries on molts estudiants es preparen per a afrontar el futur de les seves vides.

No abordaré el tema només des de la meva experiència, sinó partint de les paraules que va dirigir Benet XVI a joves professors en la trobada a l'Escorial, dins la Jornada Mundial de la Joventut. Era la primera vegada que en jornades d'aquest tipus s'havia previst específicament un acte així, i el Papa va confessar que «esperava amb il·lusió aquesta trobada». No podia ser d'altra manera: Joseph Ratzinger, abans de ser Papa, havia estat catedràtic de diverses universitats alemanyes a la Facultat de Teologia i és doctor *honoris causa* de moltes altres. Podia parlar amb autoritat i ho va fer amb la facilitat que té per resumir les idees essencials del seu missatge.

En el breu parlament que va oferir a un professorat que se li va mostrar entregat, el Papa va fer referència a dues cites clàssiques. Una de Plató: «Busca la veritat mentre ets jove, ja que si no ho fas, després se't pot escapar de les mans.» I una altra d'Alfons X el Savi, rei que va definir la Universitat com «ajuntament de mestres i escolars amb voluntat i enteniment d'aprendre els coneixements». Fent una consideració pròpia, a partir d'aquestes idees, Benet XVI va dir que la institució universitària és «la casa on es cerca la veritat pròpia de la persona humana».

La recerca de la veritat és una conseqüència de la seva creença que aquesta veritat existeix, en contra de les doctrines relativistes i escèptiques. La referència a la persona humana és important. El Papa va dir als seus oients —professors— que no sols estan cridats a formar professionals, no sols han de vetllar per la capacitació tècnica dels seus alumnes, sinó que han de mantenir un anhel més alt: el de formar-los com a persones integrals, i ensenyar-los a estimar la veritat, considerant l'amor com a part essencial en aquesta recerca de la veritat de les coses.

Quan Ratzinger ensenyava a la Universitat va esclatar el maig de 1968, caracteritzat per la contestació a les aules i als carrers. Tot era posat en qüestió, des de l'existència mateixa de la veritat fins a la funció docent. Amb la seva prudència i senzillesa característiques, el llavors jove professor va saber dialogar amb tothom i les seves classes es van omplir com sempre, per a sentir de la seva boca lliçons inoblidables per als qui van tenir la sort de ser els seus alumnes.

En la seva vellesa, el Papa continua ensenyant. La seva càtedra és ara la de Pere i la seva aula el món sencer. No desaprofitem l'ocasió d'atendre a les seves paraules, de llegir els seus escrits i d'acompanyar-lo amb la pregària en el seu servei a Déu i a la humanitat.

† Jaume Pujol Balcells

Arquebisbe metropolità de Tarragona i primat

369. MISSIONERS EN EL VEÏNATGE UNIVERSAL

23 d'octubre de 2011

El 1926 Pius XI va establir que el penúltim diumenge de cada mes d'octubre se celebrés a tota l'Església el Diumenge Mundial de les Missions. Precisament a partir de les primeres síl·labes de les paraules *domingo* i *mundial* es va formar el terme Domund amb què es coneix aquesta jornada que celebrem aquest diumenge.

Quan aquell Papa va llançar la proposta, feia només trenta anys que el jove Guillem Marconi havia obtingut la primera patent d'un invent que es diria *ràdio*, i per descomptat no existia la televisió, i encara menys

Internet. La idea d'un món intercomunicat, d'un veïnatge universal en el qual els veïns saben en temps real el que passa als altres, és actual, no d'aquell temps.

Això no obstant, l'Església ja tenia la idea que el seu missatge s'havia d'escampar per tot el món. Es tracta d'una idea que es remunta als ensenyaments de Crist: «Aneu per tot el món i prediqueu l'evangeli», o en paraules que serveixen de lema per a la jornada del Domund 2011: «Com el Pare m'ha enviat a mi, també jo us envio.»

Des dels temps primitius, els cristians van ser molt conscients que havien d'abandonar la seva casa i les comoditats per a predicar la bona nova i ajudar els necessitats, seguint l'exemple de Jesús, de qui diu l'evangeli que «recorria totes les viles i pobles, ensenyant a les sinagogues, anunciant la bona nova del Regne i guarint malalties i xacres de tota mena» (Mt 9,35).

Al llarg dels segles una cadena ininterrompuda d'homes i dones han abandonat la seva llar —que sempre han conservat en el cor i en la memòria— per anar a evangelitzar altres pobles. Aquesta tasca no s'ha reduït a predicar, sinó que s'ha concretat a identificar-se plenament amb la gent d'altres cultures, respectant les seves tradicions i mostrant-los el camí cap a Déu.

Pau VI va dir, referint-se a aquesta missió integral: «No és acceptable que en l'evangelització es descuidin els temes relacionats amb la promoció humana, la justícia i l'alliberament de qualsevol tipus d'opressió.» L'ajuda és a cada persona, no a la seva ànima o al seu cos, que no poden separar-se.

Us convido a pregar pels nostres missioners, a ajudar-los amb la nostra solidaritat des de la distància geogràfica i la nostra proximitat espiritual. L'Arquebisbat de Tarragona té missioners a diverses parts del món fent un servei heroic a persones que els aprecien com si fossin de la seva família, perquè certament ho són.

A l'agost, amb motiu de la Jornada Mundial de la Joventut, vam celebrar a la nostra arxidiòcesi diversos tallers missioners en què es va intentar fer conèixer als joves que estaven de pas cap a Madrid la realitat de les missions a través d'experiències personals autèntiques. Penso que va ser un encert, com ho serà tota la divulgació que es faci de l'activitat missionera. Sens dubte aquesta va ser la mentalitat amb què va néixer la jornada del Domund l'any 1926, i des de llavors se celebra cada any.

† Jaume Pujol Balcells
Arquebisbe metropolità de Tarragona i primat

370. ELS CRISTIANS DAVANT LES URNES

30 d'octubre de 2011

En primer lloc deixeu-me dir que per als cristians la democràcia, amb el seu mecanisme del vot universal, sembla el millor sistema polític, i malgrat qualsevol deficiència, el que millor reflecteix la idea cristiana de la dignitat per igual de tots els fills de Déu. Cada persona és cridada a dipositar un vot, sense que ningú no es consideri superior ni inferior en aquest moment d'intervenció en la vida pública. Podria no ser lògic des del punt de vista de la raó, però ho és des del cor. I el resultat és que és el sistema que funciona millor.

Per aquest motiu, i per la responsabilitat de ciutadans, tenim el dret i el deure de votar quan es convoquen eleccions. És cert que el vot en blanc i l'abstenció conscient són alternatives vàlides, però l'habitual serà que examinem la ideologia i els programes dels partits polítics i les conductes dels seus líders, i que votem en consciència el que ens sembla millor, i si no n'hi ha cap, recordem la doctrina del mal menor.

Dit això, com a arquebisbe no m'atreviria a ser més concret. L'Església no està vinculada a cap partit polític, no és d'esquerreres, ni de dretes, ni de centre, perquè els seus fins es mouen en un altre pla, el de l'evangelització i la recerca de la santedat, que no es redueixen a una activitat política. Totes les persones són objecte de la seva atenció, amb preferència de les més necessitades. No hi ha una altra regla de conducta.

És cert que hem de donar testimoniatge de la veritat, però, com ho feia veure Romano Guardini, la veritat ha de ser dita oportunament per no ferir innecessàriament ningú que se'n senti afectat. Cal parlar clar, però no hi ha veritat sense caritat. I, sobretot, no hi ha veritat si hi ha fanatisme i rebuig dels altres.

Això no vol dir que no s'hagin de denunciar les lleis o les decisions inhumanes dels governs. L'any 1931, poc després de l'adveniment de la República, el cardenal Vidal i Barraquer i tots els bisbes espanyols van signar una carta col·lectiva en la qual es deia que un catòlic ha de ser el millor ciutadà i deu submissió a la jurisdicció de l'autoritat legítimament establerta, sigui quina sigui la forma de règim, però advertia que una cosa és el «poder constituït» i una altra la «legislació», és a dir, les decisions que prenguin el Govern o el Parlament.

El resultat electoral, sigui quin sigui, no autoritza als qui arriben al poder a saltar-se drets humans com el dret a la vida, el d'expressió, el de religió o el d'associació. Cal tenir clars els principis per votar amb encert. I en els llargs períodes entre eleccions, no es pot fer desistiment de la nostra consciència. En tot moment ens assisteix el dret, i tenim l'obligació

d'intervenir, d'acord cadascú amb les seves possibilitats, en el debat públic per a influir en bé de la societat.

† Jaume Pujol Balcells
Arquebisbe metropolità de Tarragona i primat

ACTIVITATS DEL SR. ARQUEBISBE

del mes d'octubre de 2011

Dissabte 1

Al Col·legi Aura, celebra l'eucaristia amb motiu del 40è aniversari de la seva fundació, i participa en els actes institucionals.

Diumenge 2

Visita les Carmelites del Monestir de la Presentació de Valls.

Continua amb la visita pastoral a la Parròquia de Sant Joan Baptista de Valls: trobada de pares i infants de catequesi, eucaristia estacional i, a la rectoria, dinar amb catequistes i mossens.

A la tarda, a la Seu Nova de Lleida, convidat pel bisbe Joan Piris, celebra l'eucaristia en la solemnitat de la Mare de Déu de l'Acadèmia. En acabar, a l'auditori Enric Granados, participa en els actes organitzats amb motiu dels Jocs Florals que l'Acadèmia Mariana de Lleida realitza en honor de la Mare de Déu i que aquest any estan dedicats a la Mare de Déu del Claustre, patrona de Guissona, motiu pel qual va ser convidat per actuar-hi com a *mantenedor*.

Dilluns 3

Continua amb la visita pastoral a la Parròquia de Sant Joan Baptista de Valls: a la Residència d'avis Santa Teresa celebra l'eucaristia i saluda els residents, i a continuació visita l'Ajuntament. Comparteix el dinar a la rectoria i, a la tarda, té una trobada amb el personal, responsables dels projectes i col·laboradors de Càritas Parroquial. Al vespre sopa a la rectoria i, en acabar, presideix una reunió amb totes les juntes de les confraries i germandats de Setmana Santa de Valls.

Dimarts 4

Rep visites.

A la capella de la Mare de Déu del Claustre de la Catedral de Tarragona, celebra l'eucaristia i beneeix els rosaris que es repartiran amb motiu del Centenari de la coronació canònica de la imatge de la Mare de Déu que s'hi venera.

A l'església de Sant Antoni de Pàdua, fa l'exposició del Santíssim i administra el sagrament de la reconciliació.

Continua amb la visita pastoral a Valls: visita l'Institut d'Estudis Vallencs, on pronuncia una conferència amb el títol «Com parlar de Crist avui i en aquesta societat». Després, a la sala de juntes de l'entitat, saluda el president i la junta de govern.

Dimecres 5

Rep visites.

Dijous 6

A Barcelona, amb motiu de la reunió n. 200 de la Conferència Episcopal Tarraconense (CET), assisteix a la inauguració oficial del curs acadèmic 2011-2012 de la Facultat de Teologia de Catalunya. En aquesta mateixa seu, a la tarda, presideix la reunió de la CET.

Al vespre, al Seminari Major Interdiocesà, presideix les vespres solemnes amb motiu de la inauguració oficial del curs.

Divendres 7

A la casa de l'Arquebisbat, presideix una reunió amb l'equip directiu del Centre Tarraconense El Seminari.

Continua amb la visita pastoral a la Parròquia de Sant Joan Baptista de Valls: visita la residència per a la gent gran Alt Camp, celebra l'eucaristia i es reuneix amb l'equip directiu, els professionals i els representants dels residents.

A la tarda, a la rectoria, rep visites de particulars, visita els malalts, visita la capella de la Mare de Déu del Roser i participa en la catequesi parroquial amb els infants.

Al vespre, al Centre de Lectura de Reus, organitzat per l'Associació Josep Vidal Llecha, assisteix a l'acte de lliurament del Memorial per la pau 2011 al missioner laic diocesà Ramon Bosch, que fa la seva tasca pastoral a Quetzal (Guatemala).

Dissabte 8

A la Seu d'Urgell, concelebra la solemne missa de beatificació de la Gna. Anna Maria Jané Anglarill, fundadora de l'Institut de les Filles de la Sagrada Família d'Urgell, i participa en els actes institucionals posteriors i el dinar de germanor.

Al vespre, a l'església parroquial de Sant Pere Apòstol de Cambrils, presideix l'eucaristia de presa de possessió de Mn. Josep Maria Font Solé com a nou rector de la parròquia.

Diumenge 9

Dintre de la visita pastoral, amb motiu de seva festa patronal, celebra l'eucaristia al santuari de la Mare de Déu del Remei d'Alcover.

A la tarda, a l'església parroquial de l'Assumpció del Pla de Santa Maria, presideix l'eucaristia de presa de possessió de Mn. Antoni Pérez de Mendiguren i Cros com a nou rector de la parròquia.

Dilluns 10

Continua amb la visita pastoral a la Parròquia de Sant Joan Baptista de Valls: visita Miramar, visita malalts i dina a la rectoria. A la tarda visita el Col·legi Cor de Maria: es reuneix amb els alumnes d'ESO i amb el claustre de professors. Visita la capella del Sagrat Cor dels Pisos de Cloles i el Centre Social Mossèn Salvador. Per últim, visita la comunitat de religioses Missioneres del Cor de Maria i sopa amb elles.

Dimarts 11

A la casa de l'Arquebisbat, presideix la reunió n. 226 del Consell Episcopal.

Rep visites.

A l'església de Sant Antoni de Pàdua, fa l'exposició del Santíssim i administra el sagrament de la reconciliació.

Al Catllar, en ocasió de l'inici del Bicentenari del Vot de Poble de Sant Nicaset, celebra l'eucaristia a l'església parroquial, presideix la processó amb la relíquia del Sant fins al castell, on es fa la veneració, i assisteix a la representació de la Moixiganga de Tarragona.

Dimecres 12

Continua amb la visita pastoral a l'arxiprestat de l'Alt Camp: a la Parròquia de Santa Maria Magdalena del Pont d'Armentera celebra l'eucaristia, saluda els fidels i els nens de la catequesi, visita malalts i dina amb el Sr. Rector. Després del dinar continua visitant malalts.

Dijous 13

Continua amb la visita pastoral a l'arxiprestat de l'Alt Camp: a l'església parroquial de Sant Antoni Abat de Valls, celebra l'eucaristia i fa l'exposició amb el Santíssim. Visita malalts i la Parròquia de la Mare de Déu del Carme. Visita la comunitat de Germanes Filles del Cor de Maria (Mare Güell) i comparteix amb elles el dinar. A la tarda visita el Pius Hospital de Valls: s'entrevista amb l'equip directiu, celebra l'eucaristia i visita els malalts del sociosanitari. Per últim, visita la comunitat de Germanes de la Sagrada Família d'Urgell.

Divendres 14

Rep visites.

A la tarda, a la seu del Centre Cultural d'Aragó a Tarragona, pronuncia una conferència sobre les seves vivències amb el beat Joan Pau II.

Dissabte 15

Al centre CAT Barcelona, a la Palma de Cervelló, celebra l'eucaristia en l'escaiença del XXV aniversari del centre.

Visita el Monestir de la Presentació de les Carmelites Calçades de Valls.

A la tarda, amb motiu de la visita pastoral a l'arxiprestat de l'Alt Camp, a l'església parroquial de la Mare de Déu del Lledó, celebra l'eucaristia estacional durant la qual administra el sagrament de la confirmació. A continuació és convidat a sopar pels pares Claretians.

Diumenge 16

A l'església parroquial de Sant Joan Baptista de Tarragona, administra el sagrament de la confirmació.

A l'església parroquial de Santa Maria del Mar de Salou, administra el sagrament de la confirmació.

Dilluns 17

A la casa diocesana d'exercicis de la Selva del Camp, presideix la jornada de formació permanent del clergat.

A la casa de l'Arquebisbat, presideix la reunió del Consell d'Afers Econòmics.

Al vespre, a la casa dels Concilis, participa en la trobada d'inici de curs de l'apostolat seglar.

Dimarts 18

A Madrid, participa en la reunió de la comissió d'ensenyament de la Conferència Episcopal Espanyola.

Dimecres 19

Rep visites.

Al palau de la Diputació de Tarragona, assisteix a la conferència pronunciada pel P. Anastasio Gil García, director de les Obres Missionals Pontifícies, i participa en l'acte inaugural de l'exposició «70 imatges i un sol missatge», organitzat per la Delegació diocesana de missions amb motiu del Domund.

Dijous 20

Rep visites.

A Cambrils, visita la Casa Sant Josep dels Germans de les Escoles Cristianes, on presideix l'eucaristia, visita els malalts i és convidat a dinar. En acabar, fan una pregària al cementiri.

A la tarda, al Seminari Pontifici de Tarragona, presideix l'eucaristia i

l'acte acadèmic d'inauguració oficial del curs 2011-2012 de l'Institut Superior de Ciències Religioses Sant Fructuós de Tarragona (INSAF).

Divendres 21

Rep visites, entre d'altres l'equip de responsables de Port Aventura.

Continua amb la visita pastoral a l'arxiprestat de l'Alt Camp: a la Parròquia de Santa Úrsula del Milà, visita l'Ajuntament i alguns malalts, celebra l'eucaristia i presideix la processó amb la relíquia de la Santa.

Dissabte 22

Al Seminari Pontifici de Tarragona, participa en la reunió de programació de les activitats del nou curs, organitzada per la Delegació diocesana de pastoral de joventut.

Al santuari de la Mare de Déu de Misericòrdia de Reus, celebra l'eucaristia amb motiu d'unes noces d'or matrimonials.

Dina a la seva residència amb el rector del Seminari i amb els seminaristes diocesans.

A l'església parroquial de Santa Maria de Vilafortuny, administra el sagrament de la confirmació.

Diumenge 23

Amb motiu de la visita pastoral a l'arxiprestat de l'Alt Camp, celebra l'eucaristia a l'església parroquial de Sant Joan Baptista de Valls en la festa de Santa Úrsula. Després de l'eucaristia, convidat pel Sr. Alcalde, presència la diada castellera d'aquesta festivitat des del balcó de l'Ajuntament.

Continua amb la visita pastoral a l'arxiprestat de l'Alt Camp: celebra l'eucaristia estacional a l'església parroquial de Santa Llúcia de Santes Creus i visita un malalt. A continuació visita l'Albà, les Destres i Aiguamúrcia.

Dilluns 24

A l'església parroquial de la Mare de Déu del Lledó de Valls, celebra l'eucaristia de la solemnitat de Sant Antoni Maria Claret per als alumnes d'ESO del Col·legi Pare Claret. A continuació visita el col·legi i participa en la xocolatada amb els alumnes.

Rep visites.

A Barcelona, al Centre d'Estudis Pastorals, assisteix a l'acte d'inauguració del curs 2011-2012.

Dimarts 25

A la casa de l'Arquebisbat, presideix la reunió n. 227 del Consell Episcopal.

Rep visites.

A l'església de Sant Antoni de Pàdua de Tarragona, fa l'exposició del Santíssim i administra el sagrament de la reconciliació.

Dimecres 26

A Barcelona, presideix la reunió de delegats d'ensenyament de les diòcesis amb seu a Catalunya (SIERC).

A la sala d'actes del Museu d'Art Modern de Tarragona, assisteix a l'acte de presentació del llibre d'Andrea Riccardi *Joan Pau II, el Papa global*, organitzat per la Comunitat de Sant Egidi.

De dijous 27 a dissabte 29

Al Centre Tarraconense El Seminari, participa en l'acte inaugural i les sessions del Congrés Internacional «Santa Tecla: deixebra de Pau, santa d'Orient i d'Occident».

Diumenge 30

A la Vilella Alta, amb motiu del 725è aniversari de la Carta de població concedida per Escaladei, celebra l'eucaristia a l'església parroquial de Santa Llúcia i, amb les autoritats presents, assisteix a l'actuació de l'Esbart Ramon d'Olzina de Vila-seca. Després és convidat a dinar.

A l'església parroquial de Santa Maria de Falset, administra el sagrament de la confirmació.

Dilluns 31

Rep visites.

Continua amb la visita pastoral a la Parròquia de Sant Joan Baptista de Valls: celebra l'eucaristia de Tots Sants a la residència de gent gran Montserrat Cuadrada, per als residents, els treballadors i els familiars presents.

Vicari General

DISPOSICIÓ

de 21 d'octubre de 2011

Atesa la sol·licitud del Sr. Rector de la Parròquia de Sant Martí d'Altafulla,

PEL PRESENT DOCUMENT DISPOSO que excepcionalment, mentre durin les obres de restauració que s'estan fent a l'església parroquial d'Altafulla, els baptismes es podran administrar tant a l'església de Santa Maria del barri marítim, com a l'ermita de Sant Antoni, ambdues del mateix municipi.

Un cop acabades les obres, en compliment del que determina la normativa canònica (Codi de Dret Canònic, c. 857) i diocesana («Itinerari catequètic i sagraments de la iniciació cristiana», punt 2.1.2, e), els baptismes es tornaran a celebrar a l'església parroquial, que és el lloc propi.

Joaquim Fortuny Vizcarro, pvre.
Vicari general

Davant meu,

Rosalia Gras Minguella
Secretària general i cancellera

Secretaria General i Cancelleria

NOMENAMENTS

El Sr. Arquebisbe, Dr. Jaume Pujol Balcells, ha signat els següents nomenaments:

09/06/2011 Mn. Francesc Gallart Magarolas, consiliari de la Confraria de Sant Magí Màrtir de Tarragona, per a un termini de quatre anys.

11/10/2011 *Arxiprestos*, per a un termini de tres anys

Mn. Josep Bofarull Veciana, per a l'arxiprestat de l'Alt Camp

Mn. Ramon Martí i Olesti, per a l'arxiprestat del Baix Camp.

Mn. Joan M. Padrell Benet, per a l'arxiprestat del Baix Penedès.

Mn. Josep M. Alegret Bellmunt, per a l'arxiprestat del Priorat.

Mn. Albert Palacín Artiga, per a l'arxiprestat de la Conca de Barberà.

Mn. Creu Saiz Ruiz, per a l'arxiprestat de Reus.

Mn. Joan Antoni Cedó Perelló, per a l'arxiprestat de Tarragona Centre.

Mn. Isidre Foguet Magriñà, per a l'arxiprestat de Tarragona Perifèria.

Mn. Xavier Roig Rovira, per a l'arxiprestat del Tarragonès Llevant.

Mn. Jordi Vila Borràs, per a l'arxiprestat del Tarragonès
Ponent.

Mn. Joan Miquel Bravo Alarcón, per a l'arxiprestat de
l'Urgell-Garrigues.

Laiques amb missió pastoral, per a un termini de cinc anys

Sra. Rosa M. Secall Bauló, per a la Parròquia de Santa
Llúcia de Bellmunt del Priorat.

Gna. Esther Lomas González, per a les parròquies de Sant
Andreu d'Arbolí i de Sant Esteve de la Febró.

25/10/2011 Sra. M. Teresa Múrria Pons, directora en funcions de Càritas
Interdiocesana de Reus

TEMES TRACTATS

en la reunió n. 226 del Consell Episcopal

11 d'octubre de 2011

- Nomenaments (cf. p. anterior d'aquest BUTLLETÍ).
- Ampliació de la Comissió del Secretariat diocesà per al diaconat permanent. S'hi incorporen dos preveres més: Mn. Francisco Giménez Porcuna i Mn. Joan Antoni Cedó Perelló.
- Revisió de l'estat de temes que s'han anat tractant en anteriors reunions.
- Altres qüestions del govern ordinari de l'arxidiòcesi.

TEMES TRACTATS

en la reunió n. 227 del Consell Episcopal

25 d'octubre de 2011

- Signatura del nomenament de la Sra. Teresa Múrria Pons com a directora en funcions de Càritas Interparroquial de Reus.
- Signatura del Decret d'aprovació del Reglament intern de la Residència Sacerdotal Sant Fructuós de Tarragona (fins ara estava aprovat *ad experimentum*).
- Aprovació de les taxes especials per a la celebració de casaments proposades pels responsables de llocs de culte que es regeixen per un estatut particular, en compliment de l'excepció de la norma general que establia el decret de 22 de febrer de 2011 pel qual s'actualitzaven les ofrenes,

estipendis i taxes pels serveis sacramentals i administratius a la nostra arxidiòcesi.

- Informació sobre Mas d'en Lluc.
- Reflexions a l'entorn d'alguns punts de la Nota emesa per la Permanent de la Conferència Episcopal Espanyola davant les eleccions del 20N.
- Temes relacionats amb les competències de la Delegació diocesana per al patrimoni artístic i documental i l'art sacre i les dels museus diocesans.
- Qüestions relatives a celebració d'exèquies catòliques.
- Amb la presència de Mn. Joan Antoni Cedó Perelló, rector del Seminari Menor, presentació dels projectes i activitats que estan preparant, i a continuació visita a les dependències del mateix Seminari Menor.

CALENDARI

de les jornades de formació permanent i recessos del curs 2011-2012

19 de setembre de 2011: «Els nous reptes que té la parròquia en els temps actuals», per Mn. Joan Pujol, vicari general de la diòcesi d'Urgell.

17 d'octubre de 2011: Primera part: «La misión hoy», pel P. Agustín Arteche, pare blanc, en ocasió que aquest mes hi ha la jornada del Domund.

Segona part: Presentació dels recursos informàtics que ofereix el web de l'Arquebisbat.

14 de novembre de 2011: «El consiliari en els grups de vida», per D. Fernando Altemir, consiliari general d'Acció Catòlica.

19 de desembre de 2011: Recés d'Advent, per Mn. Joan Baburés, delegat de pastoral litúrgica del Bisbat de Girona.

Primera part: recés.

Segona part: exposició del tema sobre «*L'ars celebrandi*».

16 de gener de 2012: «El Seminari Menor de Tarragona», per Mn. Joan Antoni Cedó Perelló, rector; Mn. Xavier Roig Rovira, formador, i Mn. Simó Gras Solé, membre de l'equip.

13-17 de febrer de 2012: Exercicis espirituals per al clergat, per Mons. Juan M. Uriarte.

20 de febrer de 2012: «L'Acció Catòlica», per Mons. Atilano Rodríguez, bisbe encarregat de l'Acció Catòlica emèrit.

12 de març de 2012: Recés de Quaresma, pel Sr. Arquebisbe.

2 d'abril de 2012: Missa crismal i jornada presbiteral. Ponència: «Els nostres màrtirs (1936-1939)», per Mn. Manuel M. Fuentes i Gasó.

21 de maig de 2012: «L'espiritualitat en la revisió de vida», per Mn. Jaume Fontbona, president del Centre de Pastoral Litúrgica de Barcelona.

18 de juny de 2012: Exposició del que s'ha fet durant el curs en els grups de vida i revisió del que s'ha treballat relacionat amb el Pla pastoral diocesà.

Departament per als Assumptes Econòmics

MOVIMENT

de l'acció pastoral de l'any 2010

Cf. suplement encartat a les pàgines centrals d'aquest BUTLLETÍ.

Delegació diocesana d'associacions de Setmana Santa

CONSIDERACIONS

relatives a les associacions de Setmana Santa

*A les associacions (confraries, congregacions, germandats...),
i als rectors i consiliaris*

Benvolguts tots,

El gener d'aquest any vam tenir la I Trobada diocesana d'Associacions de Setmana Santa, que va ser molt interessant i participada.

El primer que us volia dir amb aquestes lletres és que potser el ritme d'aquestes trobades podria ser de fer-les cada dos o tres anys. Fer-ne una cada any potser seria excessiu i massa reiteratiu, a no ser que alguna vegada hi hagi un motiu extraordinari per a fer-ho.

Tanmateix la vida de cada associació continua en el dia a dia i ara aviat s'intensificarà a mesura que s'anirà acostant al Setmana Santa i la Pasqua.

He assistit a la reunió de delegats que s'ha fet a Madrid els dies 10 i 11 d'aquest mes. En aquesta reunió es va fer un repàs de la situació d'aquestes

associacions a les diòcesis de la Conferència Episcopal Espanyola. Com a fruit d'aquesta reunió us he de transmetre alguns punts, com els següents:

1. La necessitat de formació cristiana i espiritual. Celebració correcta de la Setmana Santa i de la Pasqua. Importància dels consiliaris.
2. Tenir ben clar, com a mínim en els dirigents, el sentit de pertinença eclesial.
3. Fomentar la pietat i la participació en l'eucaristia dominical.
4. Augmentar el compromís de solidaritat i d'ajuda als pobres.
5. Donar testimoni de creients en la nostra societat. Presència evangelitzadora.
6. No fer-se dependents de l'Administració pública ni deixar que hi entri la política de partit.

Són uns punts ben clars que proposem a la vostra reflexió i que ens hem de comprometre tots a realitzar tant com puguem. Serà un bé per a tots i per a les associacions mateixes.

Us desitjo a tots una bona tasca eclesial.

Molt cordialment,

Miquel Barbarà Anglès, *delegat*

Tarragona, 31 d'octubre de 2011

fulgencio villar s.l.
EMPRESA CONSTRUCTORA

CONSTRUCCIONS I REHABILITACIONS

C/ Sant Carles i Sant Josep, 4-6 - 43201 Reus (Tarragona)
Tel./fax 977 320 368 · Mòbil 617 467 919 · fulgenciovillar@terra.es

Sant Pare

CARTA APOSTÒLICA EN FORMA DE 'MOTU PROPRIO'

amb la qual es convoca l'any de la fe

'PORTA FIDEI'

1. «La porta de la fe» (cf. Ac 14,27), que introdueix en la vida de comunió amb Déu i permet l'entrada a la seva Església, està sempre oberta per a nosaltres. Es passa aquest llinar quan la paraula de Déu s'anuncia i el cor es deixa plasmar per la gràcia que transforma. Travessar aquesta porta suposa emprendre un camí que dura tota la vida. Aquest camí comença amb el baptisme (cf. Rm 6,4), amb el qual podem anomenar Déu amb el nom de Pare, i es conclou amb el pas de la mort a la vida eterna, fruit de la resurrecció del Senyor Jesús que, amb el do de l'Esperit Sant, ha volgut unir en la seva mateixa glòria tots aquells que creuen en ell (cf. Jn 17,22). Professar la fe en la Trinitat —Pare, Fill i Esperit Sant— equival a creure en un sol Déu que és Amor (cf. 1Jn 4,8): el Pare, que en la plenitud dels temps va enviar el seu Fill per a la nostra salvació; Jesucrist, que en el misteri de la seva mort i resurrecció va redimir el món; l'Esperit Sant, que guia l'Església a través dels segles a l'espera del retorn gloriós del Senyor.

2. Des del començament del meu ministeri com a successor de Pere, he recordat l'exigència de redescobrir el camí de la fe per a il·luminar de manera cada cop més clara l'alegria i l'entusiasme renovat de l'encontre amb Crist. En l'homilia de la santa missa d'inici del Pontificat deia: «L'Església en el seu conjunt, i en ella els seus pastors, com Crist han de posar-se en camí per a rescatar els homes del desert i conduir-los al lloc de la vida, cap a l'amistat amb el Fill de Déu, cap aquell que ens dóna la vida, i la vida en plenitud.»¹ Passa avui ben sovint que els cristians es preocupen molt per les conseqüències socials, culturals i polítiques del seu compromís, al mateix temps que continuen considerant la fe com un pressupòsit obvi de la vida comuna. De fet, aquest pressupòsit no sols no apareix com a tal, sinó que fins i tot sovint és negat.² Mentre que en el passat era possible reconèixer un teixit cultural unitari, àmpliament acceptat en la seva referència al contingut de la fe i als valors inspirats per ella, avui no sembla que sigui ja així en vastos sectors de la societat, a causa d'una crisi profunda de fe que afecta moltes persones.

3. No podem deixar que la sal perdi el gust i la llum romangui oculta (cf. Mt 5,13-16). Com la samaritana, també l'home actual pot sentir novament la necessitat d'acostar-se al pou per escoltar Jesús, que invita a creure en ell i a extreure l'aigua viva que brolla de la seva font (cf. Jn 4,14). Hem de descobrir novament el gust

---

¹ Homilia en la missa d'inici de Pontificat (24 abril 2005): AAS 97 (2005), 710.

² Cf. Benet XVI, Homilia en la missa a Terreiro do Paço (Lisboa) (11 maig 2010), a l'*Osservatore Romano* ed. en llengua espanyola (16 maig 2010), p. 8-9.

d'alimentar-nos amb la paraula de Déu, transmesa fidelment per l'Església, i amb el Pa de la vida, donat com a aliment a tots els qui són els seus deixebles (cf. Jn 6,51). En efecte, l'ensenyament de Jesús ressona encara avui amb la mateixa força: «No us heu d'afanyar tant per l'aliment que es fa malbé, sinó pel que dura i dóna vida eterna» (Jn 6,27). La pregunta plantejada pels qui l'escoltaven és també avui la mateixa per a nosaltres: «Com hem d'actuar per a fer les obres de Déu?» (Jn 6,28). Sabem la resposta de Jesús: «L'obra que Déu vol és aquesta: que cregueu en aquell que ell ha enviat» (Jn 6,29). Creure en Jesucrist és, per tant, el camí per a poder arribar de manera definitiva a la Salvació.

4. A la llum de tot això, he decidit convocar un Any de la fe. Començarà l'11 d'octubre de 2012, en el cinquantè aniversari de l'obertura del concili Vaticà II, i acabarà en la solemnitat de Jesucrist, rei de l'univers, el 24 de novembre de 2013. En la data d'11 d'octubre de 2012 se celebraran també els vint anys de la publicació del Catecisme de l'Església catòlica promulgat pel meu predecessor, el beat papa Joan Pau II,³ amb la intenció de mostrar a tots els fidels la força i la bellesa de la fe. Aquest document, autèntic fruit del concili Vaticà II, va ser demanat pel Sínode Extraordinari dels Bisbes de 1985 com a instrument al servei de la catequesi,⁴ i es va fer gràcies a la col·laboració de tot l'episcopat de l'Església catòlica. I precisament he convocat l'Assemblea General del Sínode dels Bisbes, al mes d'octubre de 2012, sobre el tema de «La nova evangelització per a la transmissió de la fe cristiana». Serà una bona ocasió per a introduir tot el cos eclesial en un temps de reflexió i redescobriments de la fe especials.

No és la primera vegada que l'Església està cridada a celebrar un Any de la fe. El meu venerat predecessor, el servent de Déu Pau VI, en va proclamar un de semblant el 1967, per a commemorar el martiri dels apòstols Pere i Pau en el dinovè centenari del seu testimoniatge suprem. El va concebre com un moment solemne perquè a tota l'Església es donés «una professió autèntica i sincera de la mateixa fe»; a més, va voler que aquesta fos confirmada de manera «individual i col·lectiva, lliure i conscient, interior i exterior, humil i franca».⁵ Pensava que d'aquesta manera tota l'Església podria adquirir una «consciència exacta de la seva fe, per a reanimar-la, per a purificar-la, per a confirmar-la i per a confessar-la».⁶ Les grans transformacions que van tenir lloc en aquell Any van fer que la necessitat d'aquella celebració fos encara més evident, i va concloure amb la Professió de fe del poble de Déu,⁷ per a testimoniar com els continguts essencials que des de fa segles constitueixen el patrimoni de tots els creients tenen necessitat de ser confirmats,

³ Cf. Joan Pau II, Const. ap. *Fidei depositum* (11 octubre 1992): AAS 86 (1994), 113-118.

⁴ Cf. Relació final del Sínode Extraordinari dels Bisbes (7 desembre 1985), II, B, a, 4, a l'*Osservatore Romano* ed. en llengua espanyola (22 desembre 1985), p. 12.

⁵ Pau VI, Exhort. ap. *Petrum et Paulum Apostolos*, en el XIX centenari del martiri dels sants apòstols Pere i Pau (22 febrer 1967): AAS 59 (1967), 196.

⁶ *Ibid.*, 198.

⁷ Pau VI, Solemne professió de fe, homília per a la concelebració en el XIX Centenari del martiri dels sants apòstols Pere i Pau, en la conclusió de l'Any de la fe (30 juny 1968): AAS 60 (1968), 433-445.

compresos i aprofundits de manera sempre nova, a fi de donar un testimoniatge coherent en condicions històriques diferents de les del passat.

5. En certs aspectes, el meu venerat predecessor va veure aquest Any com una «conseqüència i exigència postconciliar»,⁸ conscient de les greus dificultats del temps, sobretot respecte a la professió de la fe vertadera i a la seva interpretació correcta. He pensat que iniciar l'Any de la fe coincidint amb el cinquantenari de l'obertura del concili Vaticà II pot ser una ocasió propícia per a comprendre que els textos deixats en herència pels Pares conciliaris, segons les paraules del beat Joan Pau II, «no perden el seu valor ni el seu esplendor. Cal llegir-los de manera apropiada i que siguin coneguts i assimilats com a textos qualificats i normatius del Magisteri, dins la tradició de l'Església. [...] Sento més que mai el deure d'indicar el Concili com la gran gràcia de què l'Església s'ha beneficiat en el segle XX. Amb el Concili se'ns ha ofert una brúixola segura per a orientar-nos en el camí del segle que comença».⁹ Jo també vull reafirmar amb força el que vaig dir referent al Concili pocs mesos després de la meua elecció com a successor de Pere: «Si el llegim i acollim guiats per una hermenèutica correcta, pot ser i arribar a ser cada cop més una gran força per a la renovació sempre necessària de l'Església.»¹⁰

6. La renovació de l'Església passa també a través del testimoni ofert per la vida dels creients: amb la seva mateixa existència en el món, els cristians estan cridats efectivament a fer resplendir la Paraula de veritat que el Senyor Jesús ens va deixar. Precisament el Concili, en la constitució dogmàtica *Lumen gentium*, afirmava: «Mentre que Crist, "sant i innocent, sense taca" (He 7,26), no conegué pecat (cf. 2Co 5,21), ans vingué a expiar només els delictes del poble (cf. He 2,17), l'Església, pel fet d'incloure pecadors en la pròpia sina, és alhora santa i sempre necessitada de purificació, i practica contínuament la renovació i la penitència. L'Església "avança peregrinant entre les persecucions del món i els consols de Déu", anunciant la creu i la mort del Senyor fins que vingui (cf. 1Co 11,26). Però s'enforteix amb la puixança del Senyor ressuscitat, a fi de superar amb paciència i caritat les seves afliccions i dificultats, internes i externes alhora, ni que sigui en la penombra, de manifestar fidelment enmig del món el misteri de Crist, fins que a la fi es manifestarà amb plena llum.»¹¹

En aquesta perspectiva, l'Any de la fe és una invitació a una autèntica i renovada conversió al Senyor, únic Salvador del món. Déu, en el misteri de la seva mort i resurrecció, ha revelat en plenitud l'Amor que salva i crida els homes a la conversió de vida mitjançant la remissió dels pecats (cf. Ac 5,31). Per a l'apòstol Pau, aquest Amor porta l'home a una nova vida: «Pel baptisme hem estat sepultats amb ell i hem participat de la seva mort, perquè, així com Crist, per l'acció de la glòria del Pare, va ressuscitar d'entre els morts, també nosaltres emprenguem una vida nova» (Rm 6,4). Gràcies a la fe, aquesta vida nova plasma tota l'existència humana en la novetat radical de la resurrecció. En la mesura de la seva disponibilitat lliure, els

⁸ *Id.*, Audiència general (14 juny 1967): *Insegnamenti V* (1967), 801.

⁹ Joan Pau II, Carta ap. *Novo millennio ineunte* (6 gener 2001), 57: AAS 93 (2001), 308.

¹⁰ Discurs a la cúria romana (22 desembre 2005): AAS 98 (2006), 52.

¹¹ Conc. Ecum. Vat. II, Const. dogm. *Lumen gentium*, sobre l'Església, 8.

pensaments i els afectes, la mentalitat i el comportament de l'home es purifiquen i transformen lentament, en un procés que no acaba de complir-se totalment en aquesta vida. La «fe que actua per l'amor» (Ga 5,6) es converteix en un nou criteri de pensament i d'acció que canvia tota la vida de l'home (cf. Rm 12,2; Col 3,9-10; Ef 4,20-29; 2Co 5,17).

7. «Caritas Christi urget nos» (2Co 5,14): és l'amor de Crist allò que omple els nostres cors i ens impulsa a evangelitzar. Avui, com ahir, ell ens envia pels camins del món per a proclamar el seu evangeli a tots els pobles de la terra (cf. Mt 28,19). Amb el seu amor, Jesucrist atrau cap a ell els homes de cada generació: en tot temps convoca l'Església i li confia l'anunci de l'evangeli, amb un manament que és sempre nou. Per això, també avui és necessari un compromís eclesial més convençut en favor d'una nova evangelització per a redescobrir l'alegria de creure i tornar a trobar l'entusiasme de comunicar la fe. El compromís missioner dels creients treu força i vigor del descobriment quotidià del seu amor, que mai no pot faltar. La fe, en efecte, creix quan es viu com a experiència d'un amor que es rep i es comunica com a experiència de gràcia i de goig. Ens fa fecunds, perquè eixampla el cor en l'esperança i permet donar un testimoniatge fecund: en efecte, obre el cor i la ment dels qui escolten per a acollir la invitació del Senyor a acceptar la seva Paraula per a ser els seus deixebles. Com afirma sant Agustí, els creients «s'enforteixen creient».¹² El sant bisbe d'Hipona tenia bons motius per expressar-se d'aquesta manera. Com sabem, la seva vida va ser una recerca continuada de la bellesa de la fe fins que el seu cor va trobar descans en Déu.¹³ Els seus nombrosos escrits, en els quals explica la importància de creure i la veritat de la fe, romanen encara avui com un patrimoni de riquesa incomparable, permetent encara a tantes persones que cerquen Déu de trobar el camí just per a accedir a la «porta de la fe».

Així, la fe només creix i s'enforteix creient; no hi ha cap altra possibilitat per a posseir la certesa sobre la pròpia vida que abandonar-se, en un *in crescendo* continuat, a les mans d'un amor que s'experimenta sempre més gran perquè té el seu origen en Déu.

8. En aquesta felicitat commemoració, vull invitar els germans bisbes d'arreu del món a unir-se al successor de Pere en el temps de gràcia espiritual que el Senyor ens ofereix per a rememorar el do preciós de la fe. Volem celebrar aquest Any de manera digna i fecunda. Caldrà intensificar la reflexió sobre la fe per a ajudar tots els creients en Crist perquè la seva adhesió a l'evangeli sigui més conscient i vigorosa, sobretot en un moment de canvi profund com el que està vivint la humanitat. Tindrem l'oportunitat de confessar la fe en el Senyor ressuscitat a les nostres catedrals i esglésies d'arreu del món; a les nostres cases i amb les nostres famílies, perquè cadascú senti amb força l'exigència de conèixer i transmetre millor a les generacions futures la fe de sempre. En aquest Any, les comunitats religioses, així com les parroquials, i totes les realitats eclesials antigues i noves, trobaran la manera de professar públicament el Credo.

---

¹² *De utilitate credendi*, 1, 2.

¹³ Cf. Agustí d'Hipona, *Confessions*, I, 1.

9. Desitgem que aquest Any susciti en tot creient l'aspiració a confessar la fe amb plenitud i convicció renovada, amb confiança i esperança. Serà també una ocasió propícia per a intensificar la celebració de la fe en la litúrgia, i de manera particular en l'eucaristia, que és «el cim al qual tendeix l'actuació de l'Església i alhora la font d'on brolla tota la seva força».¹⁴ Al mateix temps, esperem que el testimoniatge de vida dels creients sigui cada vegada més creïble. Redescobrir els continguts de la fe professada, celebrada, viscuda i resada,¹⁵ i reflexionar sobre el mateix acte amb què es creu, és un compromís que tot creient ha de fer seu, sobretot en aquest Any.

No és casualitat que els cristians, en els primers segles, estiguessin obligats a aprendre de memòria el Credo. Això els servia d'oració quotidiana per a no oblidar el compromís assumit amb el baptisme. Sant Agustí ho recorda amb unes paraules de significat profund, quan en un sermó sobre la *redditio symboli*, 'l'entrega del Credo', diu: «El símbol del misteri sacrosant que vau rebre tots alhora i que avui heu recitat d'un en un, no és altra cosa que les paraules en què se sosté sòlidament la fe de l'Església, la nostra mare, sobre la base incommovible que és Crist, el Senyor. [...] Vau rebre i vau recitar quelcom que heu de retenir sempre en la vostra ment i cor i repetir al vostre llit; quelcom sobre el que heu de pensar quan sou al carrer i que no heu d'oblidar ni quan mengeu, de manera que, fins i tot quan dormiu corporalment, vigileu amb el cor.»¹⁶

10. En aquest sentit, voldria insinuar un camí que sigui útil per a comprendre de manera més profunda no sols els continguts de la fe sinó, juntament també amb això, l'acte amb què decidim entregar-nos totalment i amb plena llibertat a Déu. En efecte, hi ha una unitat profunda entre l'acte amb què es creu i els continguts als quals donem el nostre assentiment. L'apòstol Pau ens ajuda a entrar a dins d'aquesta realitat quan escriu: «amb el cor es creu i amb els llavis es professa» (cf. Rm 10,10). El cor indica que el primer acte amb què s'arriba a la fe és el do de Déu i l'acció de la gràcia que actua i transforma la persona fins al més íntim.

Pel que fa a això, l'exemple de Lídia és molt eloqüent. Explica sant Lluç que Pau, mentre es trobava a Filipis, va anar un dissabte a anunciar l'evangeli a algunes dones; entre aquestes hi havia Lídia i el «Senyor li va obrir el cor perquè fes cas del que deia Pau» (Ac 16,14). El sentit que tanca l'expressió és important. Sant Lluç ensenya que el coneixement dels continguts que s'han de creure no són suficients si després el cor, autèntic sagrari de la persona, no està obert per la gràcia que permet tenir ulls per mirar en profunditat i comprendre que el que s'ha anunciat és la paraula de Déu.

Professar amb la boca indica, per part seva, que la fe implica un testimoniatge i un compromís públic. El cristià no pot pensar mai que creure és un fet privat. La fe és decidir-se a estar amb el Senyor per a viure amb ell. I aquest «estar amb ell» ens porta a comprendre les raons per les quals es creu. La fe, precisament perquè és un acte de la llibertat, exigeix també la responsabilitat social del que es

¹⁴ Conc. Ecum. Vat. II, Const. *Sacrosanctum concilium*, sobre la sagrada litúrgia, 10.

¹⁵ Cf. Joan Pau II, Const. ap. *Fidei depositum* (11 octubre 1992): AAS 86 (1994), 116.

¹⁶ *Sermo* 215, 1

creu. L'Església, el dia de Pentecosta mostra amb tota evidència aquesta dimensió pública del creure i de l'anunciar a tots sense temor la pròpia fe. És el do de l'Esperit Sant el que capacita per a la missió i enforteix el nostre testimoniatge, fent-lo franc i valerós.

La mateixa professió de fe és un acte personal i al mateix temps comunitari. En efecte, el primer subjecte de la fe és l'Església. En la fe de la comunitat cristiana cadascú rep el baptisme, signe eficaç de l'entrada al poble dels creients per a aconseguir la Salvació. Com afirma el Catecisme de l'Església catòlica: «“Crec”: és la fe de l'Església professada personalment per cada creient, sobretot en el moment del baptisme. “Creiem”: és la fe de l'Església confessada pels bisbes reunits en Concili o, més generalment, per l'assemblea litúrgica dels creients. “Crec”: és també l'Església, Mare nostra, que respon a Déu amb la seva fe i ens ensenya a dir: “Jo crec”, “Nosaltres creiem”.»¹⁷

Com es pot veure, el coneixement dels continguts de la fe és essencial per a donar l'assentiment propi, és a dir, per a adherir-se plenament amb la intel·ligència i la voluntat al que proposa l'Església. El coneixement de la fe introdueix en la totalitat del misteri salvador revelat per Déu. L'assentiment que es presta implica per tant que, quan es creu, s'accepta lliurement tot el misteri de la fe, ja que qui garanteix la seva veritat és Déu mateix que es revela i fa conèixer el seu misteri d'amor.¹⁸

Per altra part, no podem oblidar que algunes persones del nostre context cultural, encara que no reconeixen en ells el do de la fe, cerquen amb sinceritat el sentit últim i la veritat definitiva de la seva existència i del món. Aquesta recerca és un autèntic «preàmbul» de la fe, perquè porta les persones pel camí que condueix al misteri de Déu. La mateixa raó de l'home, en efecte, porta inscrita l'exigència d'«allò que val i roman sempre».¹⁹ Aquesta exigència constitueix una invitació permanent, inscrita indeleblement en el cor humà, a posar-se en camí per trobar aquell que no cercaríem si no hagués ja vingut.²⁰ La fe ens invita i ens obre totalment a aquest encontre.

11. Per a accedir a un coneixement sistemàtic del contingut de la fe, es pot trobar en el Catecisme de l'Església catòlica un subsidi preciós i indispensable. És un dels fruits més importants del concili Vaticà II. En la constitució apostòlica *Fidei depositum*, signada precisament en complir-se el trentè aniversari de l'obertura del concili Vaticà II, el beat Joan Pau II escrivia: «Aquest Catecisme aportarà una contribució molt important a l'obra de renovació de tota la vida eclesial [...]. El reconec com un instrument vàlid i autoritzat al servei de la comunió eclesial i com una norma segura per a l'ensenyament de la fe.»²¹

Precisament en aquest horitzó, l'Any de la fe haurà d'expressar un compromís unànime per a redescobrir i estudiar els continguts fonamentals de la fe, sintetitzats

¹⁷ Catecisme de l'Església catòlica, 167.

¹⁸ Cf. Conc. Ecum. Vat. I, Const. dogm. *Dei Filius*, sobre la fe catòlica, cap. III: DS 3008-3009; Conc. Ecum. Vat. II, Const. dogm. *Dei Verbum*, sobre la revelació divina, 5.

¹⁹ Discurs al Collège des Bernardins, París (12 setembre 2008): AAS 100 (2008), 722.

²⁰ Cf. Agustí d'Hipona, *Confessions*, XIII, 1.

²¹ Joan Pau II, Const. ap. *Fidei depositum* (11 octubre 1992):AAS 86 (1994), 115 i 117.

sistemàticament i orgànicament en el Catecisme de l'Església catòlica. En efecte, en ell es posa de manifest la riquesa de l'ensenyament que l'Església ha rebut, custodiat i ofert en els seus dos mil anys d'història. Des de la Sagrada Escripura als Pares de l'Església, dels mestres de teologia als sants de tots els segles, el Catecisme ofereix una memòria permanent de les diferents maneres com l'Església ha meditat sobre la fe i ha progressat en la doctrina, per donar certesa als creients en la seva vida de fe.

En la seva mateixa estructura, el Catecisme de l'Església catòlica presenta el desenvolupament de la fe fins abordar els grans temes de la vida quotidiana. A través de les seves pàgines es descobreix que tot el que es presenta no és una teoria, sinó la trobada amb una Persona que viu a l'Església. A la professió de fe, de fet, segueix l'explicació de la vida sacramental, en la qual Crist és present i actua, i continua la construcció de la seva Església. Sense la litúrgia i els sagraments, la professió de fe no tindria eficàcia, perquè no tindria la gràcia que sosté el testimoni dels cristians. De la mateixa manera, l'ensenyament del Catecisme sobre la vida moral adquireix sentit ple quan es posa en relació amb la fe, la litúrgia i la pregària.

12. Així, doncs, el Catecisme de l'Església catòlica podrà ser en aquest Any un veritable instrument de suport a la fe, especialment per als qui es preocupen per la formació dels cristians, tan important en el nostre context cultural. Per a això, he invitat la Congregació per a la Doctrina de la Fe a redactar una Nota, d'acord amb els Dicasteris competents de la Santa Seu, en què s'ofereixi a l'Església i als creients algunes indicacions per a viure aquest Any de la fe de la manera més eficaç i apropiada, ajudant-los a creure i a evangelitzar.

En efecte, la fe està sotmesa més que no pas en el passat a una sèrie d'interrogants que provenen d'un canvi de mentalitat que, sobretot avui, redueix l'àmbit de les certeses racionals al dels èxits científics i tecnològics. Però l'Església mai no ha tingut por de mostrar com entre la fe i la ciència vertadera no pot haver-hi cap conflicte, perquè ambdues, encara que per camins diferents, tendeixen a la veritat.²²

13. Al llarg d'aquest Any serà decisiu tornar a recórrer la història de la nostra fe, que contempla el misteri insondable de la confluència de la santedat i el pecat. Mentre la primera posa en relleu la gran contribució que els homes i les dones han fet per al creixement i desenvolupament de les comunitats a través del testimoniatge de la seva vida, el segon ha de suscitar en cadascú un acte de conversió sincer i constant, a fi d'experimentar la misericòrdia del Pare que surt a l'encontre de tots.

Durant aquest temps, tindrem la mirada fixa en Jesucrist, «el capdavanter de la fe i el qui la porta a la plenitud» (He 12,2): en ell troben el compliment tots els afans i els anhels del cor humà. L'alegria de l'amor, la resposta al drama del sofriment i el dolor, la força del perdó davant l'ofensa rebuda i la victòria de la vida davant el buit de la mort, tot té el compliment en el misteri de la seva Encarnació, del seu fer-se home, del seu compartir amb nosaltres la debilitat humana per transformar-la amb el poder de la seva resurrecció. En ell, mort i ressuscitat

---

²² Cf. *Id.*, Carta enc. *Fides et ratio* (14 setembre 1998) 34.106; AAS 91 (1999), 31-32. 86-87.

per la nostra Salvació, s'il·luminen plenament els exemples de fe que han marcat els últims dos mil anys de la nostra història de Salvació.

Per la fe, Maria va acollir la paraula de l'Àngel i va creure en l'anunci que seria la Mare de Déu en obediència del seu lliurament (cf. Lc 1,38). En la visita a Isabel va entonar el seu càntic de lloança a l'Omnipotent per les meravelles que fa en els qui s'encomanen a ell (cf. Lc 1,46-55). Amb goig i tremolor va infantar el seu fill únic, mantenint intacta la virginitat (cf. Lc 2,6-7). Confiada en el seu espòs Josep, va portar Jesús a Egipte per salvar-lo de la persecució d'Herodes (cf. Mt 2,13-15). Amb la mateixa fe va seguir el Senyor en la seva predicació i va romandre amb ell fins al Calvari (cf. Jn 19,25-27). Amb fe, Maria va assaborir els fruits de la resurrecció de Jesús i, guardant tots els records en el seu cor (cf. Lc 2,19.51), els va transmetre als Dotze, reunits amb ella al Cenacle per a rebre l'Esperit Sant (cf. Ac 1,14; 2,1-4).

Per la fe, els Apòstols ho van deixar tot per seguir el Mestre (cf. Mt 10,28). Van creure en les paraules amb què anunciava el regne de Déu, que està present i es realitza en la seva persona (cf. Lc 11,20). Van viure en comunió de vida amb Jesús, que els instruïa amb els seus ensenyaments, deixant-los una nova regla de vida per la qual serien reconeguts com els seus deixebles després de la seva mort (cf. Jn 13,34-35). Per la fe, van anar per tot el món, seguint el manament de portar l'evangeli a tota criatura (cf. Mc 16,15) i sense cap temor van anunciar a tothom l'alegria de la resurrecció, de la qual van ser testimonis fidels.

Per la fe, els deixebles van formar la primera comunitat reunida entorn de l'ensenyament dels Apòstols, la pregària i la celebració de l'eucaristia, posant en comú tots els seus béns per a atendre les necessitats dels germans (cf. Ac 2,42-47).

Per la fe, els màrtirs van entregar la seva vida com a testimoniatge de la veritat de l'evangeli, que els havia transformat i fet capaços d'arribar fins al do més gran de l'amor amb el perdó dels seus perseguidors.

Per la fe, homes i dones han consagrat la seva vida a Crist, deixant-ho tot per a viure en la senzillesa evangèlica l'obediència, la pobresa i la castedat, signes concrets de l'espera del Senyor que ja arriba. Per la fe, molts cristians han promogut accions en favor de la justícia, per a fer concreta la paraula del Senyor, que ha vingut a proclamar l'alliberament dels oprimits i un any de gràcia per a tothom (cf. Lc 4,18-19).

Per la fe, homes i dones de tota edat, els noms dels quals estan escrits en el llibre de la vida (cf. Ap 7,9; 13,8), han confessat al llarg dels segles la bellesa de seguir el Senyor Jesús allí on se'ls cridava a donar testimoniatge del seu ser cristians: a la família, a la feina, en la vida pública i en l'exercici dels carismes i ministeris que els confiaven.

També nosaltres vivim per la fe: per al reconeixement viu del Senyor Jesús, present en les nostres vides i en la història.

14. L'Any de la fe serà també una bona oportunitat per a intensificar el testimoniatge de la caritat. Sant Pau ens recorda: «Ara, doncs, es mantenen la fe, l'esperança i l'amor, tots tres; però l'amor és el més gran» (1Co 13,13). Amb paraules encara més fortes

—que sempre afecten els cristians—, l'apòstol Jaume diu: «De què servirà, germans meus, que algú digui que té fe si no ho demostra amb les obres? ¿Pot salvar-lo, potser, aquesta fe? Si un germà o una germana no tenen vestits i els falta l'aliment de cada dia, i algú de vosaltres els diu: "Aneu-vos-en en pau, abrigueu-vos bé i alimenteu-vos", però no els dóna allò que el seu cos necessita, de què serviran aquestes paraules? Així passa també amb la fe: si no es demostra amb les obres, la fe tota sola és morta. Potser algú replicarà: "Tu tens fe i jo tinc obres; mostra'm, sense les obres, que tens fe, i jo, amb les obres, et mostraré la meua fe"» (Jm 2,14-18).

La fe sense l'amor no dóna fruit, i l'amor sense fe seria un sentiment constantment a mercè del dubte. La fe i l'amor es necessiten mútuament, de manera que l'una permet a l'altre continuar el seu camí. En efecte, molts cristians dediquen les seves vides amb amor a qui està sol, marginat o exclòs, com el primer a qui cal atendre i el més important a qui cal socórrer, perquè precisament en ell es reflecteix el rostre mateix de Crist. Gràcies a la fe podem reconèixer en els qui demanen el nostre amor el rostre del Senyor ressuscitat. «Tot allò que fèieu a un d'aquests germans meus més petits, m'ho fèieu a mi» (Mt 25,40): aquestes paraules seves són un advertiment que no s'ha d'oblidar, i una invitació perenne a tornar aquest amor amb què ell té cura de nosaltres. És la fe allò que ens permet reconèixer Crist, i és el seu amor mateix allò que impulsa a socórrer-lo cada cop que es fa el nostre proïsme en el camí de la vida. Sostinguts per la fe, mirem amb esperança el nostre compromís en el món, esperant «un cel nou i una terra nova, on regnarà la justícia» (2Pe 3,13; cf. Ap 21,1).

15. Arribats els seus últims dies, l'apòstol Pau va demanar al deixeble Timoteu que «cerqués la fe» (cf. 2Tm 2,22) amb la mateixa constància que quan era nen (cf. 2Tm 3,15). Escoltem aquesta invitació com adreçada a cadascun de nosaltres, perquè ningú no es torni peresós en la fe. Ella és la companya de vida que ens permet distingir amb ulls sempre nous les meravelles que Déu fa per nosaltres. Intentant percebre els signes dels temps en la història actual, ens compromet a cadascú a convertir-nos en un signe viu de la presència de Crist ressuscitat en el món. Allò que el món necessita avui de manera especial és el testimoniatge creïble dels qui, il·luminats en la ment i el cor per la Paraula del Senyor, són capaços d'obrir el cor i la ment de molts al desig de Déu i de la vida veritable, aquella que no té fi.

Que «la paraula del Senyor es difongui i sigui glorificada» (2Te 3,1): que aquest Any de la fe faci cada cop més forta la relació amb Crist, el Senyor, perquè no-més en ell tenim la certesa per a mirar el futur i la garantia d'un amor autèntic i durador. Les paraules de l'apòstol Pere projecten un últim raig de llum sobre la fe: «Tot això us dóna una gran alegria, ni que ara necessàriament us hagin d'entristir per poc temps proves de tota mena; perquè si l'or, que es fa malbé, és provat al foc, la vostra fe, molt més preciosa que l'or, també ha de ser provada, i així es farà mereixedora de lloança, glòria i honor el dia que Jesucrist es revelarà. Vosaltres l'estimeu encara que no l'heu vist, i ara, sense veure'l, creieu en ell. I teniu una alegria tan gloriosa que no hi ha paraules per a expressar-la, ja que heu assolit el terme de la fe: la vostra salvació» (1Pe 1,6-9). La vida dels cristians coneix l'experiència de l'alegria i el sofriment. Quants sants han experimentat la soledat. Quants creients són provats també en els nostres dies pel silenci de Déu,

quan voldrien escoltar la seva veu consoladora. Les proves de la vida, alhora que permeten comprendre el misteri de la Creu i participar en els sofriments de Crist (cf. Col 1,24), són preludi de l'alegria i l'esperança a què condueix la fe: «Quan sóc feble és quan sóc realment fort» (2Co 12,10). Nosaltres creiem amb certesa ferma que el Senyor Jesús ha vençut el mal i la mort. Amb aquesta confiança segura ens encomanem a ell: present entre nosaltres, venç el poder del maligne (cf. Lc 11,20), i l'Església, comunitat visible de la seva misericòrdia, roman en ell com a signe de la reconciliació definitiva amb el Pare.

Confiem a la Mare de Déu, proclamada «feliç perquè ha cregut» (Lc 1,45), aquest temps de gràcia.

Donat a Roma, al costat de Sant Pere, l'11 d'octubre de l'any 2011, setè del meu Pontificat.

Benedictus pp XVI

MISSATGE

per a la Jornada mundial de l'emigrant i el refugiats 2012. 15 de gener de 2012

MIGRACIONES I NOVA EVANGELITZACIÓ

Benvolguts germans i germanes,

Anunciar Jesucrist, únic Salvador del món, «constitueix la missió essencial de l'Església; una tasca i missió que els canvis amplis i profunds de la societat actual fan cada cop més urgents» (Exhortació apostòlica *Evangelii nuntiandi*, 14). Encara més, avui notem la urgència de promoure, amb nova força i modalitats renovades, l'obra d'evangelització en un món en què la desaparició de les fronteres i els nous processos de globalització acosten més les persones i els pobles, tant pel desenvolupament dels mitjans de comunicació com per la freqüència i la facilitat amb què es duen a terme els desplaçaments d'individus i de grups. En aquesta nova situació hem de despertar en cadascun de nosaltres l'entusiasme i la valentia que van impulsar les primeres comunitats cristianes a anunciar amb ardor la novetat evangèlica, fent ressonar en el nostre cor les paraules de sant Pau: «Jo no puc gloriar-me d'anunciar l'evangeli, perquè és una obligació que m'han imposat: ai de mi si no anunciés l'evangeli!» (1Co 9,16).

El tema que he elegit aquest any per a la Jornada mundial de l'emigrant i del refugiats —Migracions i nova evangelització— neix d'aquesta realitat. En efecte, el moment actual crida l'Església a emprendre una nova evangelització també en el vast i complex fenomen de la mobilitat humana, intensificant l'acció missionera, tant a les regions de primer anunci com als països de tradició cristiana.

El beat Joan Pau II ens invitava a «alimentar-nos de la Paraula per a ser “servidors de la Paraula” en el compromís de l'evangelització [...], [en una situació] que cada cop és més variada i comprometedora, en el context de la globalització i de la nova i canviant barreja de pobles i cultures que la caracteritza» (Carta apostòlica

Novo millennio ineunte, 40). En efecte, les migracions internes o internacionals realitzades a la recerca de millors condicions de vida o per escapar de l'amenaça de persecucions, guerres, violència, fam i catàstrofes naturals, han produït una barreja de persones i de pobles sense precedents, amb problemàtiques noves no sols des d'un punt de vista humà, sinó també ètic, religiós i espiritual. Com vaig escriure en el Missatge de l'any passat per a aquesta Jornada mundial, les conseqüències actuals i evidents de la secularització, l'aparició de nous moviments sectaris, una insensibilitat generalitzada pel que fa a la fe cristiana i una marcada tendència a la fragmentació fan difícil trobar una referència unificadora que estimuli la formació «d'una única família de germans i germanes en societats que són cada vegada més multiètniques i interculturals, on també les persones de religions diferents es veuen impulsades al diàleg, perquè es pugui trobar una convivència serena i profitosa en el respecte de les diferències legítimes». El nostre temps està marcat per intents d'esborrar Déu i l'ensenyament de l'Església de l'horitzó de la vida, mentre creix el dubte, l'escepticisme i la indiferència, que voldrien eliminar fins i tot qualsevol visibilitat social i simbòlica de la fe cristiana.

En aquest context, els immigrants que han conegut Crist i l'han acollit són induïts ben sovint a no considerar-lo important en la seva vida, a perdre el sentit de la fe, a no reconèixer-se part de l'Església, portant una vida que sovint ja no està impregnada de Crist i del seu evangeli. Crescuts en el si de pobles marcats per la fe cristiana, sovint emigren a països on els cristians són una minoria o on l'antiga tradició de fe ja no és una convicció personal ni una confessió comunitària, sinó que s'ha vist reduïda a un fet cultural. Aquí l'Església afronta el desafiament d'ajudar els immigrants a mantenir ferma la fe, encara que manqui el suport cultural que tenien al país d'origen, cercant també noves estratègies pastorals, així com mètodes i llenguatges per a una acollida sempre viva de la paraula de Déu. En alguns casos es tracta d'una ocasió per a proclamar que en Jesucrist la humanitat participa del misteri de Déu i de la seva vida d'amor, s'obre a un horitzó d'esperança i de pau, fins i tot a través del diàleg respectuós i del testimoniatge concret de la solidaritat, mentre que en altres casos hi ha la possibilitat de despertar la consciència cristiana endormiscada a través d'un anunci renovat de la Bona Nova i d'una vida cristiana més coherent, per ajudar a redescobrir la bellesa de l'encontre amb Crist, que crida el cristià a la santedat on sigui que es trobi, fins i tot en terra estrangera.

L'actual fenomen migratori és també una oportunitat providencial per a l'anunci de l'evangeli en el món contemporani. Homes i dones provinents de diferents regions de la terra, que encara no han trobat Jesucrist o que el coneixen només de manera parcial, demanen ser acollits en països d'antiga tradició cristiana. Cal trobar modalitats adequades per a ells, a fi que puguin trobar i conèixer Jesucrist i experimentar el do inestimable de la Salvació, font de «vida abundant» per a tots (cf. Jn 10,10); pel que fa a això, els immigrants mateixos tenen un paper valuós, ja que poden convertir-se per part seva en «anunciadors de la paraula de Déu i testimonis de Jesús ressuscitat, esperança del món» (Exhortació apostòlica *Verbum Domini*, 105).

En el comprometedor itinerari de la nova evangelització en l'àmbit migratori, exerceixen un paper decisiu els agents pastorals —sacerdots, religiosos i laics—,

que treballen cada cop més en un context pluralista: en comunió amb els seus Ordinaris, inspirant-se en el Magisteri de l'Església, els invito a cercar camins de col·laboració fraternal i d'anunci respectuos, superant contraposicions i nacionalismes. Per la seva part, les Esglésies d'origen, les de trànsit i les d'acollida dels fluxos migratoris han d'intensificar la cooperació, tant en benefici de qui parteix com de qui arriba i, en tot cas, de qui necessita trobar en el seu camí el rostre misericordiós de Crist en l'acollida del proïsme. Per a realitzar una pastoral de comunió profitosa pot ser útil actualitzar les estructures tradicionals d'atenció als immigrants i als refugiats, associant-les a models que responguin millor a les noves situacions en què interactuen cultures i pobles diversos.

Els refugiats que demanen asil, després d'escapar de persecucions, violències i situacions que posen en perill la seva vida, tenen necessitat de la nostra comprensió i acolliment, del respecte de la seva dignitat humana i dels seus drets, així com del coneixement dels seus deures. El seu sofriment reclama dels Estats i de la comunitat internacional que hi hagi actituds d'acolliment mutu, superant temors i evitant formes de discriminació, i que es proveeixi a fer concreta la solidaritat mitjançant estructures d'hospitalitat adequades i programes de reinserció. Tot això implica una ajuda recíproca entre les regions que pateixen i les que ja des de fa anys acullen un gran nombre de persones en fuga, així com una major participació en les responsabilitats per part dels Estats.

La premsa i els altres mitjans de comunicació tenen una funció important a l'hora de fer conèixer, amb exactitud, objectivitat i honradesa, la situació dels qui han hagut de deixar de manera forçada la pàtria i els éssers estimats i volen començar una nova vida.

Les comunitats cristianes han de prestar una atenció particular als treballadors immigrants i a les seves famílies, a través de l'acompanyament, de la pregària, de la solidaritat i de la caritat cristiana; la valoració del que enriqueix recíprocament, així com la promoció de nous programes polítics, econòmics i socials, que afavoreixin el respecte de la dignitat de tota persona humana, la tutela de la família i l'accés a un habitatge digne, al treball i a l'assistència.

Els sacerdots, els religiosos i les religioses, els laics i, sobretot, els homes i les dones joves han de ser sensibles a oferir suport a tants germans i germanes que, havent fugit de la violència, han d'afrontar nous estils de vida i dificultats d'integració. L'anunci de la salvació en Jesucrist serà font d'alleugeriment, d'esperança i d'«alegria plena» (cf. Jn 15,11).

Per últim, vull recordar la situació de nombrosos estudiants internacionals que afronten problemes d'inserció, dificultats burocràtiques, inconvenients en la recerca d'habitatge i d'estructures d'acollida. De manera particular, les comunitats cristianes han de ser sensibles a tants nois i noies que, precisament per la seva joventut, a més del creixement cultural, necessiten punts de referència i conreen en el seu cor una profunda set de veritat i el desig de trobar Déu. De manera especial, les Universitats d'inspiració cristiana han de ser llocs de testimoniatge i d'irradiació de la nova evangelització, seriosament compromeses a contribuir en l'ambient acadèmic al progrés social, cultural i humà, a més de promoure el diàleg entre les cultures, valorant l'aportació que poden donar els estudiants internacionals,

els quals se sentiran encoratjats a convertir-se ells mateixos en protagonistes de la nova evangelització si troben autèntics testimonis de l'evangeli i exemples de vida cristiana.

Benvolguts amics, invoquem la intercessió de Maria, Mare de Déu del Camí, perquè l'anunci joiós de salvació de Jesucrist porti esperança al cor dels qui es troben en condicions de mobilitat pels camins del món. Asseguro a tots la meua pregària, impartint la benedicció apostòlica.

Benedictus pp. XVI

Vaticà, 21 de setembre de 2011

Conferència Episcopal Tarraconense

COMUNICAT

de la reunió n. 200

El dia 6 d'octubre de 2011, al Seminari Conciliar de Barcelona, ha tingut lloc la reunió n. 200 de la Conferència Episcopal Tarraconense (CET). La reunió ha estat presidida per Mons. Jaume Pujol Balcells, arquebisbe metropolità de Tarragona i primat, que ha fet notar que aquesta és ja la reunió n. 200 —un número rodó— de tots els bisbes de les diòcesis amb seu a Catalunya des de fa 42 anys, per donar gràcies a Déu, amb tots els bisbes, pel treball conjunt de comunió i ajuda mútua de la Conferència Episcopal Tarraconense. A la reunió hi han assistit tots els seus membres i abans ha tingut lloc un dinar en el qual han pogut assistir Mons. Carles Soler i Mons. Jaume Traserria, bisbes emèrits de Girona i de Solsona respectivament, invitats especialment.

1. En començar, i després de la pregària inicial, Mons. Jaume Pujol, en nom dels bisbes, ha felicitat el cardenal Lluís Martínez Sistach, arquebisbe metropolità de Barcelona, amb motiu del 50è aniversari de la seva ordenació sacerdotal, que es va esdevenir el propassat mes de setembre. El Sr. Cardenal ha agraït la felicitació i, per part seva, ha invitat els bisbes a participar en l'eucaristia d'acció de gràcies per la seva ordenació, que tindrà lloc a la basílica de la Sagrada Família el pròxim dia 6 de novembre, data en la qual es commemorarà el primer aniversari de la seva dedicació pel papa Benet XVI.

2. L'arquebisbe Joan Enric Vives, bisbe d'Urgell, ha invitat els bisbes a assistir, el dissabte 8 d'octubre, a la Seu d'Urgell, a la beatificació de la mare Anna Maria Janer, fundadora de l'Institut de Germanes de la Sagrada Família d'Urgell, en la celebració que serà presidida pel cardenal Angelo Amato, prefecte de la Congregació per a les Causes dels Sants. Els bisbes han acollit la invitació.

3. Tot seguit, els bisbes han fet amb detall la valoració de la passada Jornada Mundial de la Joventut (JMJ) i de la participació dels joves catalans en aquest esdeveniment, presidit el passat mes d'agost pel sant pare Benet XVI a Madrid.

Els bisbes han agraït al Secretariat Interdiocesà de Pastoral de Joventut l'esforç organitzatiu, tant en els dies previs a la JMJ, celebrats en cadascuna de les deu diò-

cesis catalanes, com en els actes celebrats a Cuatro Vientos i a Madrid, els quals es van desenvolupar satisfactòriament, encara que amb alguns inconvenients, causats per la magnitud de persones presents i per la complexitat de l'organització. Així mateix, els bisbes han agraït la intensa participació dels joves, la dels voluntaris, famílies, parròquies i escoles que han ajudat a fer possible el bon desenvolupament d'aquest esdeveniment, que ha congregat més d'un milió i mig de joves d'arreu del món. També han agraït a les autoritats i ajuntaments la bona disposició i les ajudes concretes per a l'acollida.

Els bisbes han tractat també diverses qüestions de pastoral de joventut, per a continuar donant impuls a aquest àmbit tan important per a la vida de l'Església.

4. El cardenal Martínez Sistach, encarregat de l'àmbit de la pastoral social, ha presentat als bisbes la Sra. Pilar Malla, vicepresidenta de la Fundació Sense Cadenes, i el Sr. Frederic Bayer, administrador de la mateixa Fundació, els quals han exposat la situació actual del Centre Català de Solidaritat (CECAS) per a la rehabilitació de drogoaddictes. El CECAS és una institució comuna de l'episcopat català i de les Càritas diocesanes dels bisbats de Catalunya, gestionada per la Fundació Sense Cadenes i inspirada en el Projecte Home, valorada en el concili provincial Tarraconense de 1995. Durant el passat any 2010 ha atès 577 persones en els diferents centres d'acollida i de règim obert a Barcelona, Tarragona, Lleida, Tàrrrega i Balaguer, amb l'ajut de més de trenta professionals i un nombre important de voluntaris. Els bisbes han tractat els diferents àmbits d'actuació del CECAS i han agraït a la Sra. Pilar Malla i al Sr. Frederic Bayer i a totes les persones que hi col·laboren l'esforç i dedicació.

5. A proposta de Mons. Cortés, encarregat de l'àmbit de pastoral familiar, els bisbes han aprovat les dates del 19 al 25 de març de 2012 per a celebrar la Setmana de la Família a les diòcesis catalanes. Així mateix, han tractat de la participació en la propera Jornada Mundial de les Famílies, que tindrà lloc a Milà (Itàlia) el pròxim mes de juny de 2012, amb el lema «Família, treball, festa».

6. Mons. Joan Enric Vives ha distribuït als bisbes un exemplar del llibre del Dr. Sebastià Janeras *Les Esglésies orientals. Història, tradició espiritual i visió ecumènica*.

7. En acabar la reunió, Mons. Joan Enric Vives ha invitat els bisbes a assistir als actes de clausura del Mil·lenari de Sant Ermengol, que tindran lloc a la Seu d'Urgell els dies 4 i 5 de novembre de 2011.

8. Al matí, els bisbes han assistit a la inauguració oficial del curs 2011-2012 de la Facultat de Teologia de Catalunya, de la Facultat de Filosofia de Catalunya, de l'Institut Superior de Litúrgia de Barcelona i de l'Institut de Teologia Fonamental. Després de la reunió, els bisbes de la província eclesiàstica Tarraconense han assistit a la inauguració oficial del curs 2011-2012 del Seminari Major Interdiocesà, que agrupa els seminaristes de la majoria de les seves diòcesis.

Barcelona, 7 d'octubre de 2011

Episcopat Espanyol

NOTA DE LA PERMANENT

davant les eleccions del 20N

1. El proper dia 20 de novembre tots estem convocats a les urnes. Per aquest motiu, els bisbes oferim als catòlics i als qui vulguin escoltar-nos algunes consideracions que ajudin a l'exercici responsable del deure de votar. És la nostra obligació de pastors de l'Església orientar el discerniment moral per a la justa presa de decisions que afecten la realització del bé comú i el reconeixement i la tutela dels drets fonamentals, com és el cas de les eleccions generals.

2. En el seu discurs sobre els fonaments del dret, pronunciat el mes passat davant el Parlament federal d'Alemanya, el Papa recordava que «el cristianisme mai no ha imposat a l'Estat ni a la societat un dret revelat, un ordenament jurídic derivat d'una revelació. S'ha referit, en canvi, a la naturalesa i a la raó com a vertaderes fonts del dret [...], la raó oberta al llenguatge de l'ésser». Nosaltres fem les nostres consideracions des d'aquest horitzó dels fonaments prepolítics del dret, sense entrar en opcions de partit i sense pretendre imposar a ningú cap programa polític. Cadascú haurà de sospesar, en consciència, a qui ha de votar per obtenir, en conjunt, el major bé possible en aquest moment.

3. No es podria parlar de decisions polítiques morals o immorals, justes o injustes, si el criteri exclusiu o determinant per a la seva qualificació fos el de l'èxit electoral o el del benefici material. Això suposaria la subordinació del dret en poder. Les decisions polítiques han de ser morals i justes, no sols consensuades o eficaces; per tant, han de fonamentar-se en la raó d'acord amb la naturalesa de l'ésser humà. No és cert que les disposicions legals siguin sempre morals i justes pel mer fet que emanin d'organismes políticament legítims.

4. En concret, com va assenyalar el Papa l'agost proppassat aquí a Madrid, la raó recta reconeix que hem estat creats lliures i per a la llibertat, però que no actuen de manera conforme amb la llibertat vertadera els qui «creient-se déus, pensen que no tenen necessitat d'altres arrels i fonaments que ells mateixos; voldrien decidir per ells mateixos el que és veritat o no, allò que és bo o dolent, el més just o injust; decidir qui és digne de viure o qui pot ser sacrificat a fi d'assolir altres preferències; donar a cada moment un pas a l'atzar, sense rumb fix, deixant-se portar per l'impuls de cada moment».

5. Per tot això, hem de cridar novament l'atenció sobre el perill que suposen determinades opcions legislatives que no tutel·len adequadament el dret fonamental a la vida de cada ésser humà, des de la concepció fins a la mort natural, o que fins i tot arriben a tractar com un dret el que en realitat constitueix un atemptat contra el dret a la vida. Són també perillosos i nocius per al bé comú ordenaments legals que no reconeixen el matrimoni en el seu ser propi i específic, en tant que unió ferma d'un home i una dona ordenada al bé dels esposos i dels fills. Cal promoure noves lleis que reconeguin i tutel·lin millor el dret de tothom a la vida, així com el dret dels espanyols a ser tractats per la llei específicament com «espos» i «esposa»,

en un matrimoni estable, que no quedi a disposició de la voluntat de les parts ni, encara menys, d'una sola de les parts.

6. La greu crisi econòmica actual reclama polítiques socials i econòmiques responsables i promotores de la dignitat de les persones, que propiciïn el treball per a tots. Pensem en tantes famílies, mancades dels mitjans necessaris per a subvenir a les necessitats més bàsiques. Pensem també en l'altíssim percentatge de joves que mai no han pogut treballar o que han perdut el treball i que, amb raó, demanen condicions més favorables per al seu present i el seu futur. Són necessàries polítiques que afavoreixin la lliure iniciativa social en la producció i que incentivin el treball ben fet, així com una justa distribució de les rendes; que corregeixin els errors i desviacions comesos en l'administració de la hisenda pública i en les finances; que atenguin les necessitats dels més vulnerables, com són els ancians, els malalts i els immigrants.

7. L'ordenament jurídic ha de facilitar l'exercici efectiu del dret que assisteix els nens i joves a ser educats de manera que puguin desenvolupar tant com sigui possible totes les capacitats. Ha d'evitar imposicions ideològiques de l'Estat que lesionin el dret dels pares a elegir l'educació filosòfica, moral i religiosa que vulguin per als seus fills. En canvi, ha de ser facilitada la iniciativa social justa en aquest camp. La presència de l'ensenyament de la religió i moral catòlica a l'escola estatal —com a assignatura fonamental opcional— és una manera d'assegurar els drets de la societat i dels pares que exigeix avui una regulació més adequada perquè aquests drets siguin efectivament tutelats.

8. Recordem novament que es reconeix la legitimitat moral dels nacionalismes o regionalismes que, per mètodes pacífics, desitgen una nova configuració de la unitat de l'Estat espanyol. I també que cal tutelar el bé comú de la nació espanyola en el seu conjunt, evitant els riscos de manipulació de la veritat històrica i de l'opinió pública per causa de pretensions separatistes o ideològiques siguin del tipus que siguin.

9. Una societat que vulgui ser lliure i justa no pot reconèixer explícitament ni implícitament una organització terrorista com a representant polític de cap sector de la població, atès que el terrorisme és una pràctica intrínsecament perversa, del tot incompatible amb una visió justa i raonable de la vida.

10. Davant els desafiaments que es presenten a la comunitat internacional, són necessàries polítiques guiades per la recerca sincera de la pau, basades en el respecte al dret, nacional i internacional, així com en la promoció de l'entesa i de la solidaritat entre els pobles i les cultures.

Demaneu al Senyor de la pau i a la seva Mare santíssima que il·luminin els qui votarem, perquè ho fem de manera veritablement lliure i responsable.

21 d'octubre de 2011

secció de notes i comunicacions

TROBADA D'INICI DE CURS DE L'APOSTOLAT SEGLAR

Data: Dilluns, 17 d'octubre de 2011

Hora: 20.00 h

Lloc: Casa dels Concilis. C/ Coques 1C, Tarragona

Destinataris: Moviments d'apostolat seglar.

Ordre del dia:

- Pregària de vespres.
- Salutació del Sr. Arquebisbe.
- Presentació i breus informacions dels grups presents.
- Ponència: «La nova evangelització» (per Mn. Josep Bofarull).
- Pica-pica.

Organitza: Delegació diocesana d'apostolat seglar

CONVIVÈNCIES DE NADAL

Dates: Del 2 al 4 de gener de 2012.

Lloc: Seminari Pontifici de Tarragona.

Destinataris: Joves cristians.

Temàtica: Aprofundir en la vocació de cadascú.

Organitzen: Secretariat diocesà de vocacions i Seminari Menor

TROBADA D'ESCOLANS

Data: 4 de gener de 2012

Lloc: Seminari Pontifici de Tarragona

Horari: 09.30 h Arribada.

09.45 h Pregària a la capella de Sant Pau.

10.00 h Inici dels tallers, enguany amb l'objectiu d'ajudar els escolans a viure intensament l'eucaristia (el seu valor a partir de descobrir el sentit profund dels diferents elements que la componen i també el servei de l'escolà com un servei d'amor a Jesucrist).

- 11.30 h Esmorzar.
- 11.45 h Activitats esportives als patis del Col·legi de Sant Pau Apòstol.
- 14.00 h Dinar.
- 15.00 h Eucaristia i fi de trobada a la capella major del Seminari.

Organitza: Secretariat diocesà de vocacions.

Taller d'Enquadernació - Impressió òfset i digital

IMPREMTA VIRGILI

C/ Ferron, 1 - 43003 Tarragona • Tel. 977 23 32 51 • www.impremtavirgili.com • comercial@impremtavirgili.com

VINS DE MISSA

DE MULLER, S. A

CASA FUNDADA EL 1851

Medalla d'Or a l'Exposició Vaticana de 1888 (S.S. Lleó XIII)
 Proveïdors de SS.SS. Pius X, Benet XV. Pius XII i Joan XXIII
GARANTIA D'ABSOLUTA PURESA I D'EXQUISIDA QUALITAT

Camí Pedra Estela, 34 - 43205 REUS (Tarragona)
 Tels.: 977 75 74 73 - 977 75 62 65 - Fax 977 77 11 29

DUES EMPRESES, DUES GENERACIONS UN SOL SERVEI

RIFER

◀ ROCAFER ▶

CAMPANES RELLOTGES MEGAFONIA

C/ Canonge Dorca, 37
Tel. 972 22 01 55
17005 Girona
www.rifersl.com

C/ Llull, 321 Edifici Cinc 22@
Tel. 93 311 72 01
08019 Barcelona
info@rocafer.com

Delegació Terrassa
Tel. mòbil 616 90 90 01
Terrassa
info@rifersl.com

